

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 125 SZÁM.

Debrecen, 1939 június 3 szombat

ÁRA: 12 FILLÉR.

Az iskolák városa

A múlt század végén érdemelte ki Debrecen az iskolák városa elnevezést. A magyar oktatásügynek a legtöbb bástyája emelkedett itt a világító óratoronnyal, az ősi Kollégiummal az élen. Az ország fővárosának, Budapestnek lehetett számbelileg több iskolája, de a lakosság arányához képest és a minőséget, az itt folyó kulturmunkát illetően valóban megérdemelte Debrecen az iskolák városa dícséret, elismerő jelzőt.

Örömmel állapítjuk meg, hogy erre az elnevezésre ma is méltó Debrecen. A most lezajlott országos tanulmányi versenyen ismét debreceni középiskola, a református gimnázium lett az első. Ez a kiváló intézet rövid néhány év alatt harmadjára nyeri el ezeken a rendszeresített tanulmányi versenyeken az első díjat. Az ősi Kollégium nagyszerű szellemét őrző intézet a múlt dícsőségét íme újabb baberokkal övezi. A kiváló vezetés, és a kitűnő tanári kar valóban a legméltóbb elismerést kapja ebben a visszatérő elsőségben azért az áldozatos munkáért, melyet szívós kitartással, lendülettel és nagyszerű pedagógiai tudással folytat.

A többi debreceni középiskola versenyző diákjai szintén kitűntek az idén is. Találkozunk a tanulmányi verseny végeredményének kimutatásában a katolikus gimnázium, az állami reálgimnázium, a zsidó gimnázium diákjainak sikerével is. Emlékeztetünk rá, hogy múlt években a kiváló piarista atyák által vezetett debreceni katolikus gimnázium diákjai szintén több értékes helyezést értek el. Még egyszer sem fordult elő, hogy a debreceni diákok ne hoztak volna dícsőséget a debreceni névnek. És éppen a folyamatosságban van jelentősége az elért eredményeknek. Még egyszer sem állott be törés, jelezvén a debreceni középiskolák színvonalának elsőrendűségét. Eppen azért meghajlítjuk az elismerés zászlaját a debreceni középiskolák tanári kara előtt és örömmel méltatjuk a tanulók tudásszomját, tanulási készségét. Tanár és tanuló nagyszerű egybeforrását bizonyítja ez a tény abban a tudatban, hogy a magyar nemzetet valóban csak a több tudás, a nagyobb képesség emelheti a népek átlaga fölé.

És ugyanezen napokban nyert megállapítást, illetve jutott tudomásunkra, hogy gróf Csáky István, kiváló külügyminiszterünk is debreceni iskolába járt gyermekéveiben. A Svetits intézet elemi iskolájának három évfolyamát végezte a gyermek Csáky István kitűnő eredménnyel. A finom lelkű, szent életű, izzó magyar érzésű apácák oltották a kis gróf elméjé-

Nagy tűz a Gazdák Sütődéjében

Ujabb szlovák határsértés történt

A magyar határőr lelőtte fegyveres támadóját

Ungvár, jún. 2. Az április 7-iki magyar-szlovák határrendezés során a Szlovákiához visszacsatolt Palóc és a magyar területen fekvő Nagykapos között május 31-én délután 4 és 5 óra között szlovák részről súlyos határsértés történt. A

magyar határőr a Feketemező mellett húzódó határon, magyar területen igazolásra szólított fel egy férfit és egy asszonyt. A férfi válasz helyett kétszer a magyar határőrökre lőtt, akik közül az egyik szintén fegyverét használta

s golyója az asszonyt karján könynyekben megsebesítette, a férfinak pedig a tüdején ment keresztül. Mindkettőt beszállították az ungvári kórházba. A férfi állapota súlyos.

Csáky külügyminiszter: Kurucokra-labancokra próbálják újból bontani az országot

Egyes vidékeken a legjobb helyzetben levők is el vannak a propaganda által vadítva — Természetes erőcentrum az Alföld

Budapest, június 2. Gróf Csáky István külügyminiszter péntek délután fogadta a kecskeméti küldöttségét, amely átnyújtotta neki Keckemét mandátumát. A küldöttség szónokának gróf Csáky István külügyminiszter a következő szavakban köszönte meg az üdvözlést:

— Kedves Barátaim! Nagy hálával, magyar szívvel köszönöm a magam és az összes lajstromon levő társaim nevében azt a bizalmat, amelyet a kormány politikájának Keckemét városa előlegezett. Örültem hallani, hogy nem volt harc, még kevésbé hadjárat. Örültem azért, mert az utóbbi időben az országot járva, valahogyan az a kép alakult ki előttem, hogy kurucokra és labancokra próbálják újból bontani ezt az orszá-

got és talán most már nem abban az értelemben, mint az az évszázad elején történt, hanem úgy, amint volt a 18. században. Ez azért is roppant veszedelemes, mert a tájak szerint Magyarország népe meglehetősen különböző. Nem különböző a magyar szívben, de különböző a szokásokban és talán az összevegyülés folytán azon a tájon, ahol egyes lakosság van. Mint tudjátok, Sopron követe is vagyok. Ott a szenvedélyek erősen karrogáltak. En azt hiszem, egy városban, mint Keckeméten, hasonló problémák nem merülhetnek fel, mint Sopronban és hasonló éles-ségű küzdelemre nem kerülhetett sor. Ha lezajlik a választási küzdelem, a szembenállók újra kezét szorítanak egymással. A nemzetiségi tájakon azonban a harc mélyebb

sebeket vág. Ezzel kapcsolatban arra kérlek benneteket, hogy ahol csak lehet, hirdessétek a megértést a nem magyarnyelvű polgárainkkal szemben. Nem tudom eleget hangsúlyozni, hogyha a szociális kérdéseken kívül nemzetiségi elkülönülés is mutatkozik, akkor az elkülönülésre irányuló hajlam növekszik. Azt tapasztaltam, vannak már vidékek, ahol igen nagy türelme van szükség, mert még a legjobb helyzetben levők is úgy el vannak a propaganda által vadítva, hogy nem mindig néznek afelé a természetes erőcentrum felé, amely a magyarság erőforrása. Ennek az erőcentrumnak az Alföldet tartom. Elődeink elkövették azt a hibát, hogy egy ábrándképért, száz-százhuszezer ember megmagyarosításáért az ország

be a tudás magját. Fűeszkákat is nevelték akkor is intézetükben az iskolánövérnek és nem egy, nagy karriert befutott előkelő család sarja kezdte tanulmányait intézetükben. E sorozat céljére kerül gróf Csáky István, ki mint külügyminiszter, nagy nemzeti sorsforduló idején bizonyult kitűnő államférfiúnak, kit a napi belpolitikán túl osztatlan megbecsüléssel vesz körül a nemzet apraja-nagyja. Gróf Csáky kemény, törhetetlen magyarságának bizonyosságait látva működésében, szívesen következettünk arra, hogy a gyermek Csáky a legmagyarabb városban szívtta magába az iskolán keresztül azt a történelmi levegőt, mely Deb-

recen köveiből árad, mely itt valálkülönbség nélkül eltölti az iskolákat.

Boldog büszkeség már régen számunkra, hogy a nemzet hívatott vezére, nagybányai Horthy Miklós gyermekkorában szintén debreceni intézet, a Kollégium gyakorlóiskolájának padjaiban szívta magába a tudás első ismereteit.

Ehhez a ragyogó adathoz most hozzávehetjük gróf Csáky külügyminiszter debreceni iskolaéveit, sőt megemlékezhettünk arról is, kerülve a napi politika forgandóságát, hogy Bornemisza Géza volt ipariügyi miniszter szintén debreceni iskolába, a piaristák gimnáziumába járt. De felsorolhatnánk közéletünk és különösen kálvinista egyházi kiválóságaink egész sorát, kiknek neve a debreceni iskolákra áraszt fényt.

Az elmondottak után pedig megállapítható, hogy Debrecen valóban joggal viselheti az iskolák városa dícséret elnevezést. A múlt és a jelen egyformán érdemesíti erre a dícséretre!

Női ballonkabát
25.60
Grosznál
Piac u. 51.

gazdasági és pénzügyi energiáit a perifériákra helyezték és elhanyagolták az Alföldet, pedig hiába ápolja a kezét és lábát az, akinek a szíve beteg. De ha a szíve egészséges, eljuttatja az élető erőt a végtagokba.

— Még egyszer köszönöm Keeskemét bizalmát, lelkiileg nagyon közel férköztem ohhoz a városhoz. En megérzem minden város és tájék levegőjét és csak azt kívánom magamnak, hogy minél gyakrabban szoríthassam meg a keeskeméti kezét.

a magyar jelöltek, Asztalos Sándor és báró Jósika János nem jutott mandátumhoz. Ezek szerint a magyar tagozatnak hét megválasztott képviselője van, két jelölt kibukott, egynek a jelölését pedig visszautasították.

Még hat jelölt kerületéből nem érkeztek meg az adatok. A magyar tagozatnak összesen 16 jelöltje van.

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

Valódi angol
női ballonkabátok
Grosznál
Piac u. 51.

Teleki miniszterelnök a magyar útról és a szentistváni józan megértésről

Budapest, jún. 2. Gróf Teleki Pál miniszterelnök pénteken délután átvette szegedi mandátumát. Az üdvözlésekre adott válaszában a következőket hangoztatta a miniszterelnök:

— Politikánk vezérfonala a magyar társadalom egészségének szolgálata kell hogy legyen, amit politikai nyelven röviden úgy fejezünk ki, hogy szociálpolitika. Mindennek ez a gyökere és alapja és bármilyen törvényt hozunk, mindegyik vezérfonalának ennek kell lennie.

— A jó gazdaságpolitika egyúttal a legjobb szociálpolitika, mert megalapozott és ezért eselekvésükben, gondolkodásukban, lelkiességük kifejtésében kevésbé akadályozott embereket teremt, akikben több a megértés, a szeretet és a barátság, mint olyanokban, akiket az élet kényesre sokszor más érzelmekre, irigységre, vagy gyűlölködésre vihet.

— A legokosabb dolgokat az ember az élet normális rendjén tanulja, az egymással való érintkezés során, a kisemberek nehézségeinek

és bajainak megismeréséből.

— Ami a politikai irányt illeti, — mondotta ezután meg a miniszterelnök — megvan a magunk magyar útja és iránya, megvan a magunk alkotmánya, amely két gondolatvilágnak, két eszmének egyesítéséből a magyarnak és a kereszténynek az egyesítéséből áll.

— Mind a kettő ősrégi. Még Szent István egyesítette őket egy közös eszmében, nem egyébből, mint abból, amit magyar józanságnak nevezünk.

— Szent István az ideköltözött magyarság józan megítélését váltotta valóra és mindig az a helyes, ha azok, akik vezetik, a nemzet józan megértését váltják valóra.

— Ha ez nekem sikerülni fog — fejezte szavait a miniszterelnök — ha mindig meg tudom érezni a nemzet szívverését és a nemzet érzése szerint valóíthatom meg azt, amit a nemzet hisz, gondol és akar, akkor fogok — azt hiszem — a legjobban eselekedni és akkor leszek magamraul szemben a legboldogabb és a legtisztább lelkiismeretű.

Kisgazdapárti képviselők értekezlete

Budapest, jún. 2. A független Kisgazdapárt tagjai tegnap tartották első értekezletüket Eckhardt Tibor lakásán. Az értekezleten kidolgozták a pártnak a következő országgyűlésen való álláspontját és tisztázzák azokat az elvi kérdése-

ket, amelyeket a párt vezére a jövő hét elején tartandó értekezleten a párt elé terjeszt. A bizalmas értekezlet kora délelőttől késő délutánig tartott. Az értekezleten résztvett dr. Vásáry István, debreceni képviselő is.

Mikecz és Bornemisza visszavonul a politikai élettől

A Nemzeti Reformpárt kimondta feloszlását.

Budapest, jún. 2. A nemzeti Reformpárt vezetői esütörtök délután tartott ülésükben kimondták a párt feloszlását és a párt tagjainak egyéni döntésére bízták, hogy a jövőben milyen pártban kívának politikai tevékenységet kifejteni. Bornemisza Géza ny. ipar-

ügyi miniszter, a párt vezetője a maga részéről visszavonul a politikai élettől és a MOT információja szerint ez az elhatározása Mikecz Ödön ny. igazságügyminiszternek, a nemzeti reformpárt h. vezérének is.

A romániai választások

Eddig hét mandátumot kapott a magyar tagozat

Bukarest, június 2. A román képviselőválasztásokról eddig beérkezett jelentések szerint a nemzeti újjászülés pártjának magyar tagozata eddig a következő helyeket biztosította magának a képviselőházban:

1. Marostartomány földművelésügyi szakosztálya Orosz Károly gazdát, 2. Marostartomány kereskedelmi szakosztálya mindkét ma-

gyar jelöltjét, gróf Teleki Ádámot és Tompa Lajost megválasztották. 3. Marostartomány értelmiségi szakosztályának ugyanez a mindkét magyar jelöltjét, dr. Kovács Károlyt és dr. Sziló Ferencet megválasztották. 4. A szamosi kerület értelmiségi szakosztályában megválasztották Soós Istvánt és Bartha Ignácot. 5. A szamosi kerület földművelésügyi szakosztályában

Chamberlain személyes üzenetet küldött Mussolinihoz

Páris, jún. 2. A Figaro római tudósítója szerint Sir Percy Lorraine angol nagykövet állítólag személyes üzenetet juttatott el Chamberlain részéről Mussolinihoz. Az angol nagykövet esütörtökön megbeszélést folytatott Ciano gróf olasz külügyminiszterrel. A sajtó részére nem adtak ki hivatalos közleményt a megbeszélés tárgyáról, de Rómában az a benyomás alakult ki, hogy a nagykövet Chamberlain Mussolininak szóló személyes üzenetét adta át Ciano grófnak. Az angol miniszterelnök állítólag ismételtlen közli Mussolinival, hogy az angol diplomácia célja kizárólag az európai béke fenntartása és Anglia egyetlen hatalom bekerítésére sem törekszik.

London, jún. 2. Római jelentés szerint Sir Percy Lorraine római angol nagykövet esütörtökön este hosszasan tanácskozott Ciano gróf külügyminiszterrel, a Daily Mail szerint az olasz-francia feszültség enyhítéséről. A nagykövet egyszerűen megmagyarázta az an-

gol-szovjet tárgyalások alapjául szolgáló angol politikát.

A News Chronicle szerint újból hangoztatta a nagykövet, hogy Anglia törekvései kizárólag védelmi jellegűek, Angliának ninesenek bekerítési szándékai és az általa adott kezességek csak támadás esetén lépnek hatályba.

London, jún. 2. Jól értesült helyen ma ismét kijelentették, hogy a brit javaslatokra még mindig nem érkezett meg a szovjet válasz, sőt megközelítőleg sem tudják, mikorra várható a válasz. Azokat a ma reggeli lapokban megjelent híreket, melyek szerint lord Halifaxot, vagy valamilyen más politikai vezetőségét küldenek Moszkvába a tárgyalások meggyorsítása végett, egyelőre cáfolják.

Moszkva, jún. 2. A francia és angol nagykövet ma délután 5 órakor Molotov meghívására a Kremlbe ment, ahol átadták neki a legutóbbi francia-angol javaslatokra a szovjet kormány válaszát.

Diszszemle Pál herceg tiszteletére Berlinben

A német-jugoszláv barátság kimélyítése.

Berlin, jún. 2. Berlinben pénteken nagy katonai diszszemlét rendeztek Pál jugoszláv kormányzóherceg és Olga hercegnő látogatása alkalmából. A kormányzóherceg feltíz órákor az állam, párt és hadsereg sok képviselőjének jelenlétében megkoszorúzza a világháborúban elesett hősök emlékművét. A koszorúelhelyezést több mint két óráig tartó katonai díszfelvonulás követte. A csapattek már a hajnali órákban megkezdtek bevonulásukat a városba.

Belgrád, jún. 2. Hitlez vezér és Pál jugoszláv kormányzóherceg pohárköszöntői a belgrádi poitikai körökre igen mély benyomást gyakoroltak. A pohárköszöntök-

nek nagy politikai jelentőségük van és általánosan megállapítják, hogy egyáltalában nem szorúlnak semmiféle bővebb magyarázatra és hogy mindenképp a két államnak Európa eme részében a béke fenntartására irányuló becsületes szándékait juttatták kifejezésre. Jugoszlávia őszintén örülhet a nagy és hatalmas német szomszédal való barátság újabb alátámasztásának. Általában a jugoszláv főváros vezető politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a kormányzóherceg látogatásához fűzött nagy várakozást az események minden tekintetben felülmúlták.

Teleki miniszterelnök kettős díszdoktor

Budapest, jún. 2. A Kormányzó Ur Öföméltósága a kultuszminiszter előterjesztésére megengedte, hogy a budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem dr. gróf Teleki Pál m. kir. titkostaésos, miniszterelnököt a földrajzi tudomány művelése és az egyetemi oktatás terén szerzett kiváló érdemei, valamint a hazának tett nagy szolgálatai elismerésül a bölcsészeti tudományok tb. doktorává avassa s részére a tb. doktori oklevelet kiszolgáltatassa.

A Kormányzó Ur Öföméltósága a kultuszminiszter előterjesztésére megengedte, hogy a budapesti m. kir. József nádor műszaki és gazdaságtudományegyetem dr. széki

gróf Teleki Pál m. kir. titkostaésos, miniszterelnököt, egyet. ny. r. tanárt, a tudományos irodalom és az egyetemi oktatás terén szerzett kimagasló érdemei, valamint a hazának teljesített rendkívüli szolgálatai elismerésül a közgazdaság tudományok tiszteletbeli doktorává avassa és részére a tb. doktori oklevelet kiszolgáltatassa.

V i g s z i n h á z

Rendkívül izgalmas, kényes témájú francia film: az

Ingovány

(A szerelem tolvaja.)
Csak 16 éven felülieknek!

Veszedeles tűz pusztított a Gazdák Sütődjében

A tűzoltóság megfeszített munkával elfojtatta a tüzet
A kár 12 ezer pengő

Veszedeles tűz pusztított pénteken este a Gazdák Sütődjében a Bőszörményi út 15. szám alatt. A tűz pillanatok alatt felfutott a szárítóberendezésekről a második emeleti tetőn keresztül és láng csapott ki a szabadba. A tűznek nagymennyiségű liszt esett áldozatul.

Este fél tíz óra előtt pár perccel értesítették a tűzoltókat telefonon. Ahonnan **Jakobinyi József** felügyelő vnuult ki két motorfejskendővel és két órséggel. Később megjelent a helyszínen **Rehák Tamás** tűzoltóparancsnok is. A tűzoltók azonnal megkeresték a tűz fészket és két oldalról támadták meg víz-sugarakkal a lángban álló épület-cész.

Eszeveszik a tüzet

Az uccán csakhamar nagy tömeg verődött össze, melyet a rendőrkordon tartott távol az épülettől. Értesítették a tüzről a rendőrséget is, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre.

Az egész házban nagy pánik uralkodott a tűzoltók kiérkezésekor. Emberek szaladtak az egyes helyiségekben, mindenki elvesztette a fejét, így történt, hogy késedelmet okozott, amíg a kulcsokat megtalálták, hogy a tűzoltóknak utat nyissanak a helyiségekbe.

A munkát már régen befejezték az este, a sütőlegények visszavonultak szobáikba pihenni, fenn az emeleten Galamb Ferenc családja éppen vacsoránál ült, amikor a eselédleány a konyhában észrevette, hogy füst terjeng mindenfelé. Ijedten futott be a szobába, ugyanakkor az uccáról kiabáltak már be, hogy tűz van és megzörgettek az ablakokat.

Megrepednek az ablakok

Jakobinyi felügyelő először a vészkiáraton akarta megközelíteni a tűz fészket az első emeleti raktárban, de annak kulcsát nem találták meg egyhamar. Azonban már nem is volt rá szükség, mert a nagy hőség következtében az ablakok megrepedtek, az üvegdarabok kiestek, úgyhogy az egyik tűzoltó baltájával benyult az ablakon és a belülről lévő zárat leverte az ajtóról. Így tolták fel az egyik vízcsövet az első emeleti raktárhelyiségbe, ahol a zsákokban nagymennyiségű liszt van elhelyezve, ezenkívül hatalmas oszlopokban a kiszáritott prézlianyagok.

A tető kiduzzad a hőségtől

A másik vízugarat a lakás bejárata felől vezették a tűz helyére. A lépcsőkön felhúzták a vezetékét a második emeletre, a padlásra, ahol néhány gép volt elhelyezve. Igen félé volt, hogy a mellette lévő, hozzáépített rész is tüzet kap, melyben széna volt elhelyezve. Ezt azonban sikerült megakadályozni. A tűz nem csapott ki erre az épületrészre.

A padlásról a tűz feltört a tetőre, melynek szerkezetét átütötte és

— A kritikus életkorban reggelként éhgyomorral egy-egy pohár terméskészítés **Ferenc József** keserűvíz-reges-régóta bevált kitűnő hatású házi-szer, amely állandó használatra is igen alkalmas. Kérdezze meg orvosát.

kijutott a szabadba. Az uccán álló emberek nagy megdöbbenéssel szemlélték, amikor a tetőszerkezet kiduzzadt mint egy hólyag és a láng kicsapott belőle.

A víz és füst pusztítása

A tűzoltók megfeszített munkával dolgoztak és egyre közelebb értek a tűz fészkehez az első emeleti raktárban. Kinyitották az ajtókat, ablakokat a mellette lévő lakás helyiségeiben, hogy a borzalmas füst a húzatban kikerüljön a szabadba.

Az emeleti helyiségekről ömlött lefelé az elhasznált víztömeg egészen a földszinti sütőhelyiségbe. Közben az alkalmazottak seprőkkel zúdították le a piszkos vízmennyiséget a lépcsőkön az első emeleti raktárhelyiségből, ahol már nagy töcsák keletkeztek. A víz rázúdult a zsákokra is, amelyekben liszt volt elhelyezve nagy mennyiségben, átjárta a füst is ezeket, úgyhogy eddig még felbecsülhetetlen károk származtak.

Másfélóra után...

Mintegy másfél óráig tartott a tűzoltók birkózása a lángokkal, míg végre sikerült legyőzni a veszedeles ellenfelet. Villákkal, lapátokkal álltak ezután neki a méter magasan kiomlott lisztmennyiség szétkaparásának, az utolsó paraszak elfojtására. Lámpákkal jelelték meg a raktárhelyiségben az üzem alkalmazottai is, akik segítettek a munkáknál. Már a vesztély elmúlt, amikor megérkezett **Ujvárosi Sándor**, a Gazdák Sütődje Rt. elnöke **dr. Ménes Lajos** ügyész kíséretében. A Galamb-család tagjai is állandóan ott tartózkodtak. A két fiú nyugodtan viselkedett az egész munka idején és igyekeztek segítségére lenni a tűzoltóknak a munkásoknak kiadott intézkedésekben.

Éjféltől is tart a vizsgálat

A tűz eloltása után kezdetét vette az első vizsgálat. A földszinten lévő hatalmas sütőhelyiségben hat kemence van. Az egyik kemence fölött egy nyílás van, mely a szárítóberendezéshez vezet. A kemencében nagymennyiségű parázs izzik. A szárítóberendezésre voltak beöntve a száraz sütemények, amiket prézlinek használnak fel. Ez mind a tűz martalékaül esett, amikor a nagy 3—4 száz fokos hőségtől meggyulladt a vizsgálat eddigi adatai szerint.

A tűz innen a szelelőnyílásokon jutott fel a kéményszerű üregben az első emeleti raktárhelyiségbe, ahol zsákokban lisztet álltak és a már kiszáritott péplemezek. Ezek is lángot kaptak, azután a tűz to-

vább futott a nyíláson a padlásra és ki a tetőre, melynek gerendázatát és palaépítményét tönkretette.

Galamb Ferenc Olaszországban tartózkodik

A hatalmas emeletes épület biztosítva volt tűz ellen, de az éjszakai órákban ennek összegét még nem tudták megállapítani, mert Galamb Ferenc igazgató nem tartózkodik Debrecenben és az iratok előkeresése távollétében nehezen ment. Galamb Ferenc feleségével együtt éppen esütörtökön utazott el Debrecenből Olaszországba üdü-

A prágai rendőrség eltiltotta a cseh jelvények viselését

Prága, június 2. (MTL) A cseh népnek a védnökségi helyzetbe való beilleszkedése még mindig nehézségekbe ütközik. A csehek minden alkalmat megragadnak, hogy gyakran artatlannak látszó eszközökkel tüntessenek a mai helyzet ellen és kifejezést adjanak vágyakozásuknak a régi csehszlovák mult felé. Következtetést enged erre a prágai rendőrség legutóbbi intézkedése, mely szükségesnek tartja egyes jelvények viselésének a megtiltását. Tilos a »cseh szív« viselése, melyen az egykorú csehszlovák köztársaság körvonala látható a volt csehszlo-

vák zászlóval s a következő felírással: Miénk volt, miénk ma és miénk marad. Tilos a vörös üveg-ből készült huszita buzogány »Nem adjuk meg magunkat« felírással, végül a cseh kétfarkú oroszlan »Résen állunk a hazáért« felírással. Ezenkívül bizonyos ellentétek észlelhetők hivatalos viszonylatban is a védnökség és a cseh népközségi egységpárt között. A párt nemrégiben a kiméletlen cenzúra gyakorlata ellen tiltakozott. A tegnapi választmányi ülésen újabb tiltakozást bocsított ki a gyűléstitalon ellen.

Agyonverte kártyapartnerét, mert hamisan játszott

Budapest, június 2. A m. kir. államrendőrség budapesti főkapitánysága közli, hogy az elmúlt éjszaka **Karpincec Jenő** alkalmi munkást, az Üteg uca 47. számú házában ismeretlen teites agyonverte és pénztárcáját elrabolta.

A rendőrség alig pár órai nyomozás után megállapította, hogy a teites **Horváth Béla** 26 éves kubikus, aki az Üteg uca 47. számú házában az áldozatnak a lakótársa volt. **Horváth Béla** a rendőrségen tett vallomásaiban elmondotta, hogy

Karpincec május 27-én 24 pengő, vagyis egy heti keresetét kártyán elnyerte tőle.

Horváth, aki állítólag meggyőződött arról, hogy Karpincec hamisan játszott, ettől kezdve saját bevallása szerint csak az alkalomra várt, hogy társát megverje s 24 pengőjét erőszakkal is elvegye tőle. Június elsején tudomására jutott, hogy Karpincec nagyobb társasággal kártyázik és nagy nyereségekben van, Horváth erre elhatározta,

hogy rajtaüt a kártyatársaságon, Karpincec megveri s a pénzt visszaveszi tőle. **Horváth Béla** tagadta, hogy agyon akarta volna verni Karpincecét.

A rendőrség beismertő vallomása után előzetes letartóztatásba helyezte.

LEGUJABB

Varsó, június 2. (Lengyel TL) Jólértesült körök értesülése szerint Prehala tábornok varsói tartózkodása szigorúan magánjellegű. A tábornok politikai személyiségekkel nem folytat tárgyalást.

London, június 2. Lipót belga király meghívta György királyt és Erzsébet királynét, hogy látogassanak el Belgiumba, Lipót belga király legutóbbi londoni látogatásának viszonzásául. A látogatásra javasolt idő október 24. és 28. között lesz. A meghívást most küldték el.

Newyork, június 2. A Dies-bizottság folytatja Horn-Moseley tábornok kihallgatását. A tábornok hangoztatta, hogy nem antiszemita, nincs kifogása a hazai zsidóság ellen, de az Egyesült Államok zsidóságának meg kell értenie, hogy 120 millió amerikai nem engedni magát sem egészen, sem részben zsidóktól kormányozni. A tábornok ismertette az Egyesült Államokban tartózkodó Kun Béla tevékenységét.

Hungária filmszínház

MA is szenzációsan mulatságos **Francia szobalány** Olimpe Bradna ragyogó címszereplésével és **Kékszakkáll 8-ik feleség e** Gary Cooper és Claudette Colbert főszereplésével **Előadások: d. n. 6 és 9 órától folytatólag!** **Hiradóban a „Squalus” tenger-alattjáró elsüllyedése.**

Az Apollóban

MÁR CSAK MA és holnap a 2 MAGYAR SLÁGER:
1. Torockói menyasszony Dayka Margit, Jávor, Kabos, Mály, Rózsahegyi-vel és
2. Két fogoly Bajor Gizi, Ág I., Jávor, Rajnay stb. főszereplésével. **Előadások: d. n. 6 és 9-től folytatólag!**

Gróf Csáky István külügyminiszter a debreceni Svetits-intézet tanulója volt

Debrecen méltán nevezik az iskolák városának, nemcsak középiskoláinak nagyszáma miatt, hanem az azokban folyó magyar hazafias szelleműl átítatott, kiváló pedagógiai eredményeket felmutató tanítás miatt is.

A debreceni iskolákból országos nevek, ragyogó tehetségek egész sora lépett a magyar életbe, élén vitéz nagybányai Horthy Miklóssal, Magyarország kormányzójával, aki a debreceni ősi Kollégiumnak volt tanulója.

Csak kevesen tudják, hogy a nagy nevek viselőinek sorában, akik a debreceni iskolákban tanultak, ott van gróf Csáky István, Magyarország külügyminisztere is, aki három esztendőn át volt a debreceni Svetits-intézet diákja.

Az áldottlelkű nővérek boldogan emlékeznek vissza arra az időre, amikor a magyar külügyminiszter még a Svetits-intézet kis tanulója volt és büszkén beszélnek róla, hogy

a Szent Anna uca árnyas fák körülvevett tantermeiből indult el ragyogó útjára gróf Csáky István kivételes magyar értéket jelentő tehetsége

akinek kezébe vannak letéve ma az ország külpolitikai érdekei, van amikor három és fél évtizeddel ezelőtt, mint gondtalan gyermek itt élte át a diáketet romantikájával beanyagzott napokat Debrecenben, a legtisztább ősi magyar szellem városában.

Az egykori diaktársak közül is számosan emlékeznek vissza gróf Csáky István külügyminiszter debreceni diákéveire.

Hutay Ferenc, a Szent László kollégium igazgatója, Kontsek László nagykereskedő, Zilahy Pál, Zilahy Gyula színigazgató fia voltak a miniszter diaktársai és egyben játszótársai ezekben az években.

Hutay Ferenc igazgató elmondta munkatársunknak, hogy jól emlékszik még azokra az évekre, amikor gróf Csáky István a Svetits-intézet növendéke volt. *Vidám kedélyű, de mindig szorgalmas, kötelességtudó tanulóknak ismerték társait. Édesapja, aki katonatiszt volt, 1901-ben jött Debrecenbe és a Szent Anna ucaán laktak. Gróf Csáky két évvel feljebb járt, mint Hutay Ferenc, de mivel a Svetits-intézetben csak kevés fiútanuló volt, nagyon jól ismerték egymást.*

Hanem Aloisia nővér tudna a gróf Csáky miniszter diákéveiről részletesen beszélni — mondotta Hutay Ferenc igazgató munkatársunknak.

Igy kereste fel a »Debreceni« munkatársa a Svetits-intézetben Aloisia nővert, aki kedves, meleg hangján boldogan és büszkén beszélt el visszaemlékezéseit az intézet nagynevű tanulójáról.

— Hanem Aloisia nővér tudna a gróf Csáky miniszter diákéveiről részletesen beszélni — mondotta Hutay Ferenc igazgató munkatársunknak.

— Hanem Aloisia nővér tudna a gróf Csáky miniszter diákéveiről részletesen beszélni — mondotta Hutay Ferenc igazgató munkatársunknak.

szorgalmáról, éles eszéről. Kitűnő tanuló volt mindhárom éven keresztül.

De nemcsak ő járt a Svetits-intézetbe, hanem tanítványunk volt nővére, Csáky Bóra grófnő is.

Aloisia nővert megkértük, hogy mutassa meg az iskola egykori anyakönyvét, melyben gróf Csáky István adatai vannak. Melánia nővér tantermében.

— Ha megjelenik a cikk, el is küldöm volt tanítónőjének — mondja Aloisia nővér. — Hogy fog örülni neki...

— Szívvel tele, kitűnő pedagógus érzik ki Aloisia és Melánia nővér szavaiból. Minden mondatukból kialsugárzik a boldogság, hogy intézetük rakta le alapjait annak a nevelésnek, mely egy kiváló tehetségű, nagyszerű magyar értékkel ajándékozta meg az országot gróf Csáky István személyében. Tiszta, szent lelki öröm ragyog arcukon, ahogy beszélnek az egykori tanuló-ról, akinek tehetsége a miniszteri székig nőtt, egy nemzet útját vezető és aki valamikor gondtalan, kacagó gyermekként játszadozott az infézet udvarán a lombos fák alatt, melyek már akkor is itt süsogtak a vídám diákok felett, akik ma is ott játszanak, mint egykor gróf Csáky István külügyminiszter diákéveiben és nem lehet tudni, a jövőnek milyen nagysága rejtezik közöttük, gyönyörű, örök folytatásaként a magyar élet nagy tradícióinak.

Az 1901—02. évben a második osztályt, az 1902—03. évben a harmadik osztályt, az 1903—04. évben a negyedik elemi osztályt végezte gróf Csáky István. Minden évben szinkritűnő eredménnyel, csupán az egyik osztályban eszszott be egy kettős az írásból. Az általános osztályzat azonban ott is kitűnő.

A kis svetitsista diák bizonyítványa már itt előrevetítette a kiváló képességeket.

— Nagyon tehetséges tanuló volt — ismétli meg Aloisia nővér.

Hat évi fegyházra ítélték, mert agyonütötte cimboráját

A debreceni tábla most hozta meg az ítéletet ifj. Tar József 23 éves gazdalegény bűnygyében, akit szándékos emberölés miatt állítottak a vádlottak padjához. Tavaly október 30-án ifj. Tar József Bodroghalmi község utcáján vasvillával leütötte Lukács Bálintot, akinek szétroncsolódott a koponyája és meghalt.

Lukács Bálint társaságában mulatoztak az egyik kocsmában és valahogy eltűnt Lukács zsebéből 15 pengő. Ifj. Tar gyanúsította a lopással és Tart a esendőrok val-

lótóra is fogták, de nem bizonyosodott be a vád. A gyanúsítás miatt nagy haragba kerültek egymással és ennek eredménye lett, hogy késő este kocsmázás után találkoztak az ellenfelek az uccán és ismét a 15 pengő ellopásán vitáztak. Tar beszaladt az egyik házba, kihozott egy vasvillát és azzal a tovább haladó Lukács Bálintot fejbevágtá.

A törvényszék Tart hat esztendői fegyházra ítélte el. A tábla helyben hagyta az ítéletet.

Izgatás miatt hét havi börtönre ítélték a pécsi Gau-bál rendezőjét

Pécs, június 2. A törvényszék most hirdetett ítéletet ifj. Huber Mátyás 20 éves budapesti állatorvosi főiskolai hallgatónak, az emlékezetes pécsi Gau-bál rendezőjének bűnygyében. Nemzetiség elleni izgatás címen indult eljárás ellene, mert egy egyetemista társával a múlt év novemberében megjelent Hegyhátrádeon és azt hangoztatta, hogy »lassan itt mindennek németnek kell lenni, a magyaroknak el kell tűnniök, a ma-

gyarokat ki kell irtani«. A törvényszék héthavi börtönre ítélte. Súlyosító körülménynek vette a bíróság, hogy nála alacsonyabb műveltségű fiatalembereket akar olyan szélsőséges eszméknek megnyerni, amelyek nemcsak az állam békéjét, de a német nemzetiség és a magyarság közti mindenképpen szükséges megértést és jóviszonyt is felboríthatják. Megállapította a bíróság, hogy semmi keresnivalója nem volt a községben és ismeret-

Ne mulassza el megízlelni a híres Szekszárdi fajborokat

Áraink:

asztali borok 1 l. 70 f-től
gyógyborok 1 l. 90 f-től
csemegeborok 1 l. 150 f-től

nagy választékban

Szekszárdi állami ellenőrzés alatt álló pincészövetkezet kíméréséből
ARANY JÁNOS ÉS FERENC JÓZSEF-UT SAROK
Telefon: 19-77. TELEFONRENDELÉST HAZHOZ SZALLITUNK

Ma könyvnap!

20-40 százalék
engedménnyel
a magyar irodalom
színe-java a

„Mellusz”
könyvkereskedésből.

len, illetőleg jólismert céllal érkezett oda. Az ítélet nem jogerős.

Egy másik politikai bűnygyet is tárgyalt a törvényszék. Müller György 60 éves csavolyi gazdag sváb földműves ellen a magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett vétség címen indult eljárás, mert amikor a múlt év októberében katonai behívások voltak, az erről szóló hirdetményt felolvasó községi rendőrnek ezt mondta: »ne magyarul pofázzon és ha magyarul akar pofázni, menjen magyar községbe«. A törvényszék ezer pengőre büntette és politikai jogainak egyévi felfüggesztésére.

Az Országos Idegenforgalmi Hivatal tanulmányútja Debrecenben és a Hortobágyon

Az Országos Idegenforgalmi Hivatal tanulmányi kirándulást rendez vezetői számára. A tanulmányút első állomása Hajdúszoboszló lesz, ahol csatlakozik a csoporthoz Grassl Herbert, a debreceni idegenforgalmi hivatal igazgatója. — Az ő vezetésével mennek a kirándulók a Hortobágyra, ahol megtekintik a pusztai nevezetességeit, a Hortobágyi Csárdában étkeznek és szombaton este érkeznek Debrecenbe. Vasárnap délelőtt megtekintik Debrecen nevezetességeit és délelben utaznak tovább Beregszász —Aknaszlatina — Rahó—Munkács —Ungvár—Verecke stb. irányba. A jövő hét esütörtökén nyer a tanulmányút befejezést. Azonban a csoport együtt marad s pénteken, szombaton elméleti előadásokon vesznek részt.

Tizenkilenc német földrajztudós Debrecenben és a Hortobágyon

Péntekre virradó éjszaka saját autóbusszokon Debrecenbe érkezett tanulmányútja során 19 német földrajztudós, nők és férfiak. — A vendégek az éjszakát Debrecenben töltötték s pénteken délelőtt megtekintették Debrecen nevezetességeit, múzeumot, strandfürdőt, központi egyetemet és klinikai épületeket dr. Mendöl Tibor egyetemi magántanár vezetésével. Délelben a Hortobágyra rándultak ki a vendégek Grassl Herbert Idegenforgalmi Hivatal igazgatója társaságában. A csárdában fogasztották el az izletes ebédet, majd megtekintették a gulyát, ménest és elgyönyörködtek a szép, napsütötte időben a pusztai szépségeiben.

A NAGYERDEI strand hideg és meleg medencéi egészségét, munkakönyvét növelik.

Harmadikban lett első az országos tanulmányi versenyen a debreceni református főgimnázium

Az ország 170 középiskolája közül legtöbb egységet kaptak a debreceni ref. gimnázisták.

A középiskolai tanulóversenyen résztvevő iskolák helyezési sorrendjét a következőképpen állapította meg **Pintér Jenő** elnöklete alatt a bíráló bizottság:

Első helyen végzett a debreceni református gimnázium (15 egység).

Második: a budapesti állami Berzsényi Dániel gimnázium (14 egység).

Harmadik: a budapesti állami Mátyás király gimnázium és a budapesti kegyesrendi gimnázium (12-12 egység).

Negyedik: a győri állami Révai Miklós gimnázium (10 egység).

Ötödik: a budapesti állami Arpad gimnázium és a budapesti evangélikus főgimnázium (9-9 egység).

Hatodik: a budapesti cisztercita-

rendi Szent Imre gimnázium és a sárospataki református gimnázium (7-7 egység).

Hetedik: a budapesti állami Madách Imre gimnázium, a budapesti eszaki katolikus gimnázium, az újpesti állami Könyves Kálmán gimnázium és a miskolci református gimnázium (6-6 egység).

Nyolcadik: a budapesti állami Kölesey Ferenc gimnázium, a budapesti izraelita főgimnázium, a budapesti községi Szilágyi Erzsébet gimnázium, a debreceni állami Fázekas Mihály gimnázium, a zalaezerszegi Deák Ferenc gimnázium és a debreceni kegyesrendi gimnázium (5-5 egység).

A tizenegyedik helyen áll a debreceni zsidógimnázium 2 egységgel.

nép közé...

— Nagyon sokat köszönhetek **Kornya Sándor** tanár úrnak, aki a latinra tanított, helyes útbiztosításával nagyban elősegítette eredményességemet a versenyen. Általában a református gimnáziumban eltöltött nyolc esztendő olyan gazdag útravalóval látott el, hogy úgy érzem, meg tudok küzdeni a legnehezebb feladatokkal is. És bizonyosra veszem, hogy az utánunk következők is hasonló eredményt, sikert hoznak az intézetnek...

Letartóztatták Bécsben a volt osztrák pénzügyminisztert és Schuschnigg volt sajtófőnökét

Bécs, június 2. A *Völkischer Beobachter* bécsi kiadásának jelentése szerint **Ludwig Edwardot**, Schuschnigg volt sajtófőnökét és az osztrák sajtókamara volt elnökét vesztegetési botrányban játszott szerepért beszállították a tartományi törvényszékre. Letartóztatták **Dr. Draxler** volt osztrák pénzügyminisztert is különböző csalások miatt.

Ma ünnepli Debrecen Szabó Dezsőt

A magyar írók ritkán éri a hivatalos elismerés verőfénye. A társadalom részéről is leggyakrabban közönyt van az útjuk kiköveze. Szabó Dezsőre csak az előbbi eset áll, hosszú munkásságát a magyar társadalmi rétegek, főleg pedig az ifjúság lelkes együttérzése kíséri, s ez most hágtott telőpontjára ebben az évben, amikor a nagy író betöltötte életének 60-ik évfordulóját és 20 éve annak hogy korszakalkotó műve, az „**Elsodort falu**” megjelent. Az ország szíve, Budapest, impozáns ünnepi est keretében mutatta be hódolatát és hálaát a nemzet nagy ajándékozójára iránt s ma, a mai ünnepséggel Debrecen sugározza felé ugyanezt az érzést.

Értesülésünk szerint Debrecen minden társadalmi rétegében hatalmas érdeklődés nyilvánult meg az iránt az ünnepség iránt, amelyet az Ady Társaság rendez **ma este 6 órakor a Kollégium disztermében**, a nagy író tiszteletére. Az est szereplői és műsora méltók a mesterhez. Debrecen szellemi életének vezetői legjobb tehetségük szerint hódolnak **Szabó Dezső** tanításainak és művészetének. Elsősorban említjük meg **Oláh Gábor**t, Szabó Dezső előfutárát és harcósát. Debrecen „Szabó Dezsőjét, aki Szabó Dezső, az igaz ember” címmel tart nagy érdeklődéssel várt előadást. **Klimes Péter** a nagy képzettségű és finom tollú fiatal író Szabó Dezső írói művészetét világitja meg, társa **Gerencsér István** mindnyájunk életének legmagasabb formájához, a kereszténységhez való viszonyát tárgyalja. **Magyar István**, a kiváló énekes piarista tanár, eredeti magyar népdalokat ad elő **Szabó Emil** közismerten kitűnő zongorakíséretével **Vitéz Varga Imre** egyetemi hallgató s ifj. **Harmathy Ferenc** középiskolai tanuló az ifjúság nevében tesznek valamást a magyarság nagy tanítójáról. **A Kollégium Kántusa** Adynak, Halmos által megzenésített „Az Isten harsonája” című erőteltjes versét adja elő másodjában, **Szigethy Gyula**, a kiváló

Dr. Kun Sándor igazgató nyilatkozata a szép sikerről

Dr. Kun Sándor igazgató, az országoscsü pedagógus, aki atyai szeretettel kísérte a tanulmányi versenyen induló diákjai eredményét, személyesen közreműködött kiválasztásuknál s felkísérte őket a versenyre, a következőket mondotta a „Debreczen” munkatársának:

— Nagyon boldoggá és büszkévé tesz a fiúk sikere, ami természetesen egyben az intézet sikerét is jelenti. Annál nagyobb ez az örvedetes esemény, mert **1936-ban és 1938-ban szintén első helyen végzett a debreceni református főgimnázium és a mostani első helyezéssel együtt négy év alatt háromszor érték el az ország középiskolái között a legszebb eredményt diákjaik.**

— Magyarország 170 középiskolája között lettek az idén **harmadszor első helyezettek a tanulmányi versenyben**. Pedig, hogy milyen erős felkészültséggel vonultak fel a többi intézetek diákjai is, azt mutatja a következő helyezett iskolák erős felsorakozása, hiszen a második helyezett Berzsényi gimnázium 14 pontot szerzett. Az eredmény visszatükrözi, hogy milyen szép s mélységesen lelkiismeretes pedagógiai munka folyik az intézetben s a gyerekek mennyire

szívvel-lélekkel átérzik felelősségüket... **Bagossy Sándor** a szép magyar kiejtés versenyen lett első helyezett, **Simon Sándor** a latin versenyen szintén első helyet vívott ki. **Kovács László** a történelemből, **Cseresznyés Zoltán** fizikából szerzett díszéretet... **Két első hely és két díszérettel szereztek meg diákjaink a 15 pontot.**

— Külön meg kell emlékezni azonban a siker kapcsán a tanárok munkájáról, akik sokat foglalkoztak a versenyre kiválasztottakkal, dolgoztak a fiúk érdekében és szinte év eleje óta szisztematikus munkával készítettek elő őket. **Latinból Kornya Sándor** tanár úr készítette elő a versenyre **Simon Sándort**, látta el tanácsokkal, útbiztosításokkal... **Jakucs István** tanár úrnak **Cseresznyés Zoltán** fizikában állandó famulusa volt a kísérleteknél. **Kovács Lászlót** pedig **Osváth Ödön** tanár úr látta el évről-évre történelmi könyvekkel, kikérdezgette véleményét az olvasmányok felől, szempontokra hívta fel a figyelmét. Mindez azt mutatja, hogy öntudatos képzés, nagy munka eredménye az, hogy négy éven belül harmadszor nyerte meg a debreceni református főgimnázium az országos tanulmányi versenyt.

Beszélgetés Simon Sándorral, a latin verseny győztesével

A „Debreczen” munkatársa beszélgetést folytatott **Simon Sándorral**, a latin verseny első helyezettjével is, aki tegnap tért vissza felvidéki kerékpáros kirándulásáról Debreczenbe s hazatérve tudta csak meg, hogy első lett, sőt boldogan állapíthatta meg, hogy első helyezése egyben az intézet elsőségét is jelenti.

— Milyen tétellel nyerte meg a versenyt? — kérdeztük az izmos, derék, jó magyaros aréu fiatal diákot.

— Három tétellel volt, melyet mindenki számára kötelező volt megoldani. Első volt **Eutropius** latin szöveg magyarra fordítása, második volt **Ruedl Frigyes** munkáiból néhány részletet latinra fordítani, harmadik volt szabad fogalmazás latin nyelven azon a címen: „**Kárpátalja újra a miénk**”... Hála Istennek mindhárom tétellel sikerült.

— Mind a nyolc évet itt jártam

a debreceni református főgimnáziumban és mindig boldogan gondolok vissza erre a nyolc évre, tanáraimra, akik a legemberibb szellemben, páratlan lelkiismeretességgel, példamutatással készítettek elő bennünket a jövőre... **Szegény szülők gyermeke vagyok, édesapám nyugalmazott pénzügyi fővigyázó... Orvosi pályára készülök... Ha egy kis szabadidőm van, kerékpárra ülök és járom a magyar falvakat... Ha elvégzem az egyetemet, megszerzem az orvosi diplomámat,**

közéjük akarok menni, a magyar falu emberei közé...

A munkámban az orvosi és szociográfiai szempontokat szeretném valamilyen formában kikristályosítani... Ugy érzem, sok egészségügyi tennivaló van a falun, amit valóban meg is tenni reánk vár majd, akik nem törekszünk városokba, hanem ki akarunk menni a

16. IK KIRAKAT

REKLAM HIRADÓJA

Tiszta gyapju női fürdőtrikó

P 4.90-től

Elasztik női fürdőtrikó

P 6.50-től

Benyáts ÁRUHÁZ

Rózsa utca

karnagy vezetésével. A műsort **Gulyas Pál** elvi jelentőségű megnyitója vezeti be, a töle megszokott lendületességgel. Műsorok a helyszínen kaphatók 30 fillértől 1 pengőig.

KAIRO

öltöny

(mellény nélkül)

gyűrhetetlen nyári szövetből

P 32¹⁰

Elegáns viselet.

Tökéletes forma.

Több divatszínben!

GRÜNFELD

uriszabóság — Kistemplom mellett.

A hír csillagai

Írta: Hegyaljai Kiss Géza

A háború után mindenki megtanult egy angol szót. Ezt, hogy: sztár. Filmsztár, mozisztár, hollywoodi sztár, stb. Egyszóval sztárnak nevezték el azokat, akik a színpadon, vagy még inkább a mozgóképlekeresen a világhír csillagai lettek. Ki ne ismerné ma a gyermek Shirley Templei nevét és arcát? Épp úgy megírták a világ összes lapjai, hogy 10 éves lett, mint ahogy megszokták írni, hogy a széd király 70 éves lett, a pápa 80 éves lett és így tovább. Így azután a közönségnek az a része, amely szeret mozgóképszínházba járni, melegen érdeklődik a sztárok iránt, mert szeretne róluk minél többet tudni. Az a része a közönségnek, amely nem jár moziba, az újság olvasása közben ismeri meg a filmhírességeknek legalább a nevét. Nagyon élvezetes könyvet olvastam most, amely egy pár magyar csillagról beszél. Egy rokonszenves fiú és egy még rokonszenvesebb lány jelenik meg előttünk a könyv első lapjain. Két fiatal munkás, két nagy álmódzó. Az álmuk egy kis kertés ház, amit a maguk keresetéből szeretnének. Az asszonyt még rokonszenvesebbé teszi, hogy a kis paradicsomba leendő feltucat gyermekét is beleálmódja. Mi történik? Elvesztik a keresetüket és egy csónakon viharban neki indulnak a Dunának. Öngyilkosok akarnak lenni Kime nekülnek a partra és holnapra hagyják azt, ami ma nem sikerült. Addig megnyílik előttük egy mesebeli világ. A Duna partján egy nyaraló mindennel berendezve, amit a szem és a száj kíván. Másnap még se követik el az öngyilkosságot. Ismerősük, a szerkesztő, ajánlata révén egy szakértő kezébe kerülnek, aki felismeri bennük, hogy rendkívül talentumok van a táncra. A regény egyre izgalmasabbá válik. Amerikai színpadi felfedező kezébe jutnak. Végig táncolják Európa minden nagy városát. Párisban, mint világhírűség szerepel Miss Bird and Johnny, vagyis: Madár kisasszony és Dzsani, aki idehaza nem volt más, mint Madárka és Horváth János. Megis esküdtek ők Pesten, mikor hazajöttek szétbúzni. Megrették a dunaparti nyaralót. Aztán sodorta tovább őket a világhír. A regény itt lélegzetszűzítőjé válik. Madárka érzi, hogy jön a gyermek. És ezért ott hagyja a világhírt. János utána jön és befejeződik a regény, hogy tovább folyjon az élet. Főhő Jánost jobban ismeri az olvasó, mint gondolná. Az egyik legnagyobb magyar napilapban mindennap olvasunk a hírek közt egy hangulatos kis cikket. Az aláírása ennyi: thy. Ez a thy Főhő János, aki Csillagok útja címen írta meg legszebb regényét, hogy hogyan lesz egy magyar fiúból és egy magyar lányból a világhír sztárja. Az élet is csinál ilyeneket. Szatmáron feltűnt a táncával egy helyes kis lány. Az anyja mindig nagyon sépen öltöztette, a mozdulatai rendkívül bájosak voltak. Kovács L. cinak hívták. A feleségem unokatesztére. Egyszer csak eltűnt a kis Kovács L. És feltűnt a föld másik oldalán, mint Lucy Dorian, mint az egyik legnagyobb hollywoodi magyar rendező felesége és mint a világhír egyik csillaga. Az ilyen pályafutások és azok a ragyogó teljesítmények, amit a művészet csillagától látnak, azt mutatják, hogy még is csak érdemes volt megtanulni háború után ezt a szót: sztár!

Az eső leleplezte a dollárhamisítást

Erdékes per a debreceni törvényszék előtt.

Pénteken délelőtt a debreceni törvényszék dr. Tokay-tanácsa előtt igen érdekes perben ítélezkettek. A vádlott Langer Lajos nyiregyházi lakos volt, aki ellen az ügyész hamispénz csalárd használata és csalás büntette miatt emelt vádat.

A vádirat szerint Langer egy két dolláros, melyet 100 dollárra hamisítottak zálogul adott át Hajdú Jánosnak, akitől 150 pengő kölcsönt vett fel a hamisítványra. Hajdú a dolláros a háza ereszé alá rejtette el, nehogy valakinek a kezébe kerüljön az idegen pénz. Néhány napig a rejtékhelyen volt a pénz, de közben igen nagy eső volt és Hajdú kivette a pénzt az eersz alól és akkor látta, hogy az esővíz átjárta a dolláros és festéket is mosott szét a papíron. Elvitte a dolláros bankjegyet Boros Sámuelhez, hogy nézze meg, mi baja történt. Boros mondotta meg, hogy hamisítvány, mert csak két

dolláros és nem száz dolláros. Az esővíz vitte le a hamisításhoz használt festéket a papírról.

Hajdú feljelentése alapján indult meg az eljárás Langer ellen, aki a debreceni törvényszék előtt hangoztatta, hogy ő ártatlan, mert nem volt tudomása arról, hogy a pénz hamisítvány. Egy Cseh Lajos nevű fiatalember adta át neki a dolláros bankjegyeket azzal, hogy szerezzen rá kölcsönt.

A bíróság nem látta a büncselekményt beigazoltnak és felmentette a vádlottat a vád alól.

Dr. Gottesmann ügyész azonban kérte az iratokat, mert úgy látja, hogy Langer Lajos közokirathamisítást követett el, mert több helyen úgy szerepelt és írta alá magát, mint Langer László.

Langer ezt beismerte, de azzal védte magát, hogy öt gyermekkorára óta Lászlónak nevezték és azért használta a László nevet is.

A romániai magyar katonaszökevények részére indított debreceni segélyakció sikere

„Életünket áldoztuk, hogy megvédhessük fajunkat, hitünket, hazánkat.”

Jelentette a »Debreczen«, hogy a rendőrség fogdájaiban állandóan 120—130 romániai magyar katonaszökevény tartózkodik. Ezek a magyar fiúk az ismeretes okokból hagyták ott szülőházjukat, hozzátartozóikat. Állandóan jönnek Debreczenbe magyarok, akiknek a gyűjtőhelye a debreceni rendőrség a hadtest területén. Ügyük kivizsgálásáig a rendőrség épületében tartják őket, azután vagy rokonoknál helyezkednek el az ország különböző részeiben, vagy munkára adják ki őket és letelepítik az ország belsejében. Nemesak egyszerű foglalkozásúak, de érettségizett, intelligens magyar fiúk is vannak közöttük, akiknek a hatóságok a megállapított minimális naponkénti fillérből tudják csak ellátásukat biztosítani.

Ezért indult el a felhívás a »Debreczen« hasábjain abban az irányban, hogy ezeknek a magyar fiúknak az élelmészük kiegészítéséhez járuljon hozzá a társadalom. A debreceni rendőrkapitányság pedig fáradhatatlanul működik közre abban, hogy ezek az adományok minél nagyobb számban álljanak segítségére. A mozgalmunk már eddig is igen szép eredménye van. A következőkben közöljük az adományozók névsorát:

Szilágyi Mihály bankvezérigazgató felesége, öz. H. Szabó Józsefné, a Vígyszínház engedélyese 500 cigarettát, 130 túrósbélest, 13

Átjöttünk, mert magyar testvéreink ellen fegyvert nem foghatunk

A szomorú sorsú magyar nevében az egyik egyszerű kézírással megírt köszönő levelet írt, amikor tudomást szereztek arról, hogy Debreczen társadalmából számosan siettek javítani a helyzetükön adományaikkal. A levél így hangzik:

KÖSZÖNŐ LEVÉL

a debreceni rendőrségi fogházból a Romániából átmenekült magyarok nevében.

Kedves magyar testvérek! Nagyon megfogadtunk, amikor meg-

tudtuk, hogy élelmet kaptunk a debreceni nemeselektől magyar testvéreinktől. Ki amit tudott, elhozta az ő feleségét, hogy segítsen rajtunk, akik átmenekültünk azoktól az aljas, barbár alakoktól. Életünket áldoztuk, hogy megvédhessük fajunkat, hitünket és hazánkat. Átjöttünk, mert a lelkiismeret így diktálta, hogy nekünk jönnünk kell, mert a mi magyar testvéreink ellen fegyvert nem foghattunk. Akadtak nemesszívű emberek,

akik átérték a mi helyzetünket és ki mivel tudott, segített mind-ezekért. Kérjük Isten áldását mindazokra, akik megemlékeztek rólunk és nagyon szépen köszönjük szívességüket és kérjük az Istent, hogy segítse meg a többi szenvedő magyar testvéreinket és hogy minél előbb szabaduljanak meg a húszéves nehéz rabság alól. Teljes tisztelettel: Aláírás.

A kolozsmezei magyar nevével nem írhatjuk ki, nehogy ottmaradt hozzátartozóinak kellemetlenségei legyenek.

Mire készülnek a magyar cserkészleányok?

A Magyar Cserkészleány Szövetség, úgy a vezetők, mint a cserkészleányok, lázas izgalommal készülnek az idei nyári tábora. Az idén lesz megrendezve a Pax-Ting (világtábor).

Ez a tábor a külföldi cserkészleányoknak jó részét hozza magyarcserkészleányokhoz. A Magyar Cserkészleány Szövetség, úgy a vezetők, mint a cserkészleányok, lázas izgalommal készülnek az idei nyári tábora. Az idén lesz megrendezve a Pax-Ting (világtábor). Ez a tábor a külföldi cserkészleányoknak jó részét hozza magyarcserkészleányokhoz. A Magyar Cserkészleány Szövetség, úgy a vezetők, mint a cserkészleányok, lázas izgalommal készülnek az idei nyári tábora. Az idén lesz megrendezve a Pax-Ting (világtábor).

Erre a nagy világtalálkozásra lázas izgalommal készülnek a magyar cserkészleányok. Mindenki igyekszik a követelményeknek megfelelni. Minden kerületben megkezdődtek már hónapok óta a nagy előkészületek, kor reggeltől késő estig, egyebet sem lát a szemlélő a cserkészotthonokban mint siető s dolgozó cserkészleányokat. Nem csak a kiállítás anyagával kell igyekezni a cserkészleányoknak, hanem a bemutatónak is készülni. Mindenki egy-egy meglepetést akar tartogatni úgy a vezetőség, mint a külföldiek számára. A bemutatón szerepelnek a különböző népi szokások, táncok, egy-egy vidéknek a jellegzetessége és népművészete s annak minden kineve csendül ki akár a nótákból, akár pedig annak a vidéknek a szokásából, amit oda varázsolnak az ügyes cserkészleányok. Nemesak mi magyarok készülnünk erre a nagy találkozóra, hanem a derek külföldi cserkészleányok is. Ők is hozzák annak a nemzetek — sajátosságait — egy a munkáikkal, mint bemutatóikkal. A finnnek, észtek, norvégok s a jókedvű svájciak, az angolok, franciák, a hollandok, s dánok, a gazdag Amerika cserkészleányai, az egyiptomiak, ausztráliaiak, és a színesbőrű cserkészleányok megjelenése a magyar földön nagyon kellemes és kedves lesz minden magyar cserkészleány számára.

Már az ausztráliai cserkészleányok útban vannak, elindultak, hogy itt legyenek a megnyitóra. Mennyi szív és mennyi megértő lélek siet, ami kicsiny hazánkba, hogy itt tölthesse el az idei nyári tábort, hogy meggazdagodva térjen újra vissza kedves hazájába s otthonába.

Fő a munkára magyar cserkészleányok, mutassuk meg, hogy itt egy nagyon melegsívű s hazáját igazán szerető magyar honleányok élnek, akik az ősi nagy asszonyok nyomdokain haladnak, hogy tudjanak dolgozni egy szebb jövőért egy boldogabb és dicsőbb nagy Magyarorszáért. Jó munkát kívánok ehhez a munkához. Kovács Julla.

SZERET élni? Strandoljon a nagyerdőn!

Közgazdasági oktatást a Kollégiumba

Komoly, öntudatos lélekkel nézzük a kialakulandó új magyar életformát és szívünkön viseljük tösgyökeres református magyar ifjúságunk jövőjét! Úgy látjuk, ezt teszi egyházunk vezetősége is, legálább is a húsvéti **»Közgazdasági oktatást a Kollégiumba«** című cikkből ez a komoly, öntudatos hang esendült ki.

Szemünk előtt eddig sötéten lebegett a magyar közgazdasági élet gyászos nagypéntekje, de amikor olvastuk a magyar húsvétot, a magyar feltámadást bejelentő közleményt, hogy a debreceni református egyház, vagy a tiszántúli egyházkerület kerskedelmi iskolát nyit a Kollégiumban, arcunk felragyogott. Örültünk, hogy az öreg Alma Mater egy új, gyakorlati irányú iskolával gyarapszik, örültünk, hogy fiainknak nem kell idegenbe menni szakoktatásért. Mert a mag, ez az ősi, hosszú ideig szunnyadó mag, el van vetve! Fiaink nem is beszélnek most másról, mint az új életlehetőségről. Jelszavuk: Ki a magyar közgazdasági életbe! Harcoljuk ki vezető helyünket itt is! Legyünk az új honfoglalók!

Nem esoda, hogy ifjúságunk lelke forrong, hiszen ezt hallja az iskolában tanárjaitól, erről vitatkoznak az önképzőkörökben, ezt hirdeti most a kormány minden egyes szócska és ezt harsogják a napilapok mindennap. És mi szülők büszkének vagyunk fiainkra, akik megértették korunk szavát és szívünk egész melegével segíteni akarunk rajtuk, hogy valóban új honfoglalók legyenek. De hol van az a műhely, ahol felkészülhetnek nagy nemzetmentő hivatásukra? Mindig az ősi Kollégiumra tekintünk, az öreg Alma Matertől várjuk, hogy ezt a missziót is elvégezze, mint ahogyan a múltban is híven teljesítette kötelességét.

Tudjuk, hogy egyházunk vezetői foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Ezt az illetékesek többször hangoztatják. Tudjuk, hogy egyházunk vezetői szakbizottságot küldtek ki az új iskolatípus tanulmányozására és megvalósítására, mégis kétségeink vannak! Már csak két hét választ el bennünket az új iskolai év beírásától és még mindig nem tudjuk, hol fognak fiaink tanulni. Pedig sürgősen dönteniünk kell, mert a miniszteri rendelet szerint kétszemes felvételi díjat kell fizetnünk, ha nem júniusban iratjuk be gyermekeinket. A választás nagyon nehéz, mert jelenleg csak két megoldás mutatkozik számunkra: vagy az ország legdrágább iskolájába iratjuk be fiainkat, amit anyagiakkal nem győzünk (270 P), vagy megalkuszunk önmagunkkal és a jóval olcsóbb piarista gimnázium kereskedelmi iskolájába viszzük a református tanulósgot, amit remélhetőleg nem kívánatlunk egyházunk sem.

Itt nincs más megoldás: sürgősen nyissa meg a református egyház kereskedelmi iskoláit! (X. Y.)

.....

Prága, június 2. (MTI.) A cseh fasiszták tovább folytatják zsidóellenes tüntéseiket. Este kilenc óra tájban a Vencel téren s a belváros nagyobb uccáin újra meg újra gyülekeztek a fasiszta csoportok, melyekkel szemben a rendőrség erőies fellépést tanusított. A fasiszták többször robbanóanyagokat szórtak szét. Egész sor vezető fasisztát letartóztattak, közöttük dr. Lohert, a fasiszta végrehajtóbizottság elnökét is.

Drámai küzdelem az elsüllyedt angol búvárhajó legénységének megmentésére

Négy ember megmenekült, a többi sorsa bizonytalan. — Csökkent a remény, hogy megmenthetik őket.

Jelentettük már, hogy a »Thetis« angol búvárnaszád esütörtökön délután a liverpooli öbölben alamerült és nem jött fel a víz színére. Izgalmas mentési munkálatok indultak meg.

London, június 2. Az elsüllyedt búvárnaszád pozícióját a tenger-alattjáróból a víz felszínére bocsátott bójkák jelzik. Repülőgépek állítólag megfigyelték, hogy a bójkák Llandudno mellett, Great Ormeshead előtt feltűntek a víz felszínén.

A tengerügyi hivatal reggel 8 óra 15 perckor jelentette, hogy sikerült megtalálni azt a pontot, ahol a Thetis búvárnaszád elsüllyedt. A naszád farának 18 láb hosszú része kiáll a vízből. A személyzet valamennyi tagja teljes biztonságban van. A naszadot igyekeznek kiemelni, ha ez nem sikerül, haladéktalanul léket vágnak az oldalába, hogy a személyzet kiemelkedjen. A naszád személyzete 79 főből áll, levegőkészlete 36 óráig elegendő, azaz szombat hajnali 1 óra 40 percig. A naszad ezenkívül kellő mennyiségű Davis-féle mentőkészülékkel is vitt magával.

A birkenheadi hajógyár előtt egész éjszaka kísért szemű nők és gyermekek — a naszád tengerészeinek családtagjai — virrasztottak és várták a híreket. A naszád megtalálásának híre leírhatatlan lelkesedést keltett.

Telefonösszeköttetés

A helyszínen az elsüllyedt tenger-alattjáróból felbocsátott bója segítségével sikerült helyreállítani a távbeszélőösszeköttetést a mentőhajók és a szerencsétlenül járt tenger-alattjáró között. A Salvor és Vigilant mentőhajók a péntek hajnali órákban a szerencsétlenség színhelyére érkeztek és azonnal megkezdték a mentési munkálatokat.

Röviddel a mentési munkálatok megkezdése után hivatalosan jelentik, hogy a Thetis búvárhajó fedélzetén mindenki ép és egészséges. Egy kapitány és egy hadnagy már el is hagyhatta a tenger-alattjárót és a Brazen torpedórombolóra szállt. A Brazen állapította meg az elsüllyedt búvárhajó pontos földrajzi helyzetét.

Akik már feljöttek a tengerfenékről

A liverpooli öbölben elsüllyedt »Thetis« tenger-alattjáró 78 főnyi személyzetét, a jelek szerint, sikerül megmenteni.

Napfelkelte után találtak meg az elsüllyedt tenger-alattjárót, amely a Great Ormeshead világítótoronytól tizenhárom tengeri mérföldnyire fekszik. A »Thetis« a szerencsétlenségénél orral bukott le a tengerbe, amely ezen a helyen negyven méter mély. A hajó orra belefúródott a tengerfenék iszapjába, míg a hajótest fara kiáll a vízből. A tenger-alattjáró személyzetéből négyen a reggeli órákban már a Davis-féle mentőkészülék segítségével feljöttek a tengerfenékről. Két tiszt, egy műszerész és egy haditengerészeti hivatalnok jött ki az elsüllyedt hajótestből.

A két tiszt közül az egyik a Thetis rangidős tisztje, akit a tenger-alattjáró kapitánya, Bolus azzal az utasítással küldött fel, hogy tegyen jelentést a hajó és a legénység állapotáról, valamint a szeren-

csétlenség körülményeiről s vegye át a mentési munkálatok irányítását. A rangidős tiszt elbeszélése szerint a személyzet valamennyi tagja életben van.

Nyílást vágnak az ércporsóba

Az elsüllyedt »Thetis« tenger-alattjáró személyzetét előreláthatóan a hajó tatján keresztül mentik meg. A hajótát több méterrel áll ki a vízből, miután azonban a búvárnaszádnak ezen a részén nincsen csapóajtó, olvasztókészülékkel kell nyílást vágni a hajótestbe. A nyíláson keresztül azután könnyű lesz kimenteni az elsüllyedt tenger-alattjáró legénységét. Az olvasztókészülék a »Ranger« mentőhajó vitte a szerencsétlenség színhelyére.

Kivontatták a liverpooli kikötő emelődaruját is a helyszínre, hogy megpróbálják kiemelni a hajótestet a tengerfenékről. Az emelődarút négy vontatógőzös viszi a szerencsétlenség színhelyére. A hajók élelmiszert is hoznak a »Thetis« legénysége számára. A Davis-féle mentőkészülék segítségével a déli órákig hatan jöttek fel a »Thetis« személyzetéből a tengerfenékről.

London, jún. 2. Este tíz óra után Llandudnoba érkezett mentőhajó mentőhajó parancsnoka közölte, hogy a Thetis tenger-alattjáró hajó megmentett hat embere közül csak három maradt életben.

A Thetis megmentésére irányuló munkák lázas sietséggel folynak. Scapaflowból repülőgépen különleges búvárok érkeztek, akik azonnal egyik torpedórombolóra szálltak, hogy teljes gőzzel a szerencsétlenség színhelyére siessenek.

Mi okozta a katasztrófát

A szerencsétlenség okáról még nincsenek pozitív adatok. Az admirális szakértői valószínűnek tartják, hogy a tenger-alattjáró lemerülés közben hajóroncsba ütközött, amely ezen a vidéken igen nagy számban fekszik a tenger fenekén és közben a hajó egész villamosberendezése tönkrement. A londoni reggeli lapok hatalmas címelek alatt írtak a szerencsétlenségről. Szójárással utalnak arra, hogy az angol admirálisnak nincsenek olyan búvárharangjai, mint amilyeneket a szerencsétlenül járt amerikai tenger-alattjáró legénységének megmentésénél alkalmaztak.

Négy ember megmenekült

London, jún. 2. A Thetis búvárhajó legénységének 4 tagja a Davis mentőkészülék segítségével kiemelkedett az elsüllyedt naszádról. A menekülteket a Brazen hajó vette fel. Valamennyien jó egészségnek örvendenek. A tengerügyi hivatal jelentése szerint a legénység többi tagja is életben van és minden remény meg van arra, hogy sikerül őket kimenteni. A hatodik torpedórombolóraj, amely tegnap este futott ki Portland kikötőjéből, a helyszínre érkezett. Gramm kapitány hagyta el elsőnek az elsüllyedt naszadot, hogy maga irányítsa a mentési munkálatokat, a Thetis parancsnoka viszont a hajón maradt.

Az elsüllyedt búvárnaszád délután 16 mérföldnyire az észak-

walesi tengerparttól orrával a fenéken pihent. Fara 45 foknyi szögben állt a tenger színe felett. A tengerügyi hivatal este 6.56 órakor ezeket jelentette:

Délután 4.50-kor kapott jelentés szerint reggel 9.50 órától nem menekültek újabb emberek a búvárnaszádból. A menekültek jelentették, hogy a bennmaradt legénység délelőtt a Davis-féle mentőkészülék használatára készült és még nem lehet tudni, hogy mi akadályozta meg őket ebben. Azokat a kísérleteket, hogy léket vágnak a hajó oldalán, délután 6 órakor abba kellett hagyni az erős dagály miatt, mely a naszadot teljesen elborította úgy, hogy a fara a víz alá merült. VI. György részletes jelentést kapott a szerencsétlenség felől.

London, jún. 2. Még mindig nem tudják, hogy a Thetis legénysége miért nem használja a Davis-készülék, hogy a megmenekülést megkísérelje. A búvárok távirati jelekkel megállapították, hogy a tenger-alattjáró belsejében valamennyien életben vannak. Így megtudták, hogy nem tiz, hanem 14 tengerésztiszt van a tenger-alattjárón.

Délután félhétkor oxigén-hidrogén vegyületes forrasztókkal ellátott szakértők mentek a Thetis szerencsétlenségének a színhelyére. Megkísérik a hajótestnek az átfúrását, hogy felfrissítsék a szellőztetést. A tenger-alattjáró levegőkészlete éjjel félkettőkor kimerül.

A búvárhajó további további süllyedését megakadályozandó, sürített levegővel telt hengereket erősítettek az oldalára. Mint az angol tengerügyi hivatal péntek este tízkor közölte, nem sikerült az elsüllyedt tenger-alattjáró farát víz felett tartani. Most megkísérik, hogy a hajóorr pontonokkal kiemeljék. A tengerügyi hivatal kijelenti, hogy csökkent a remény a hajó legénységének a megmentésére.

A strandfürdő évi forgalma

A apokban jelent meg az évi jelentés a városi strandfürdő, népfürdő, jégnálya és csónakázótó forgalmáról. A Vásáry István polgármesterség e alatt létesített közüzemek hordereje a város idegenforgalmának érdekében — egyre jobban kibontakozik. Kiss Ferenc fűrdőigazgató irányítása mellett pedig az elmúlt év végén a fedett uszodánál is olyan újításokat léptettek életbe, amelyek egyre nagyobb vonzerejűvé teszik a közönség részére a fürdőt. Ezek közé tartozik a vasárnapi egésznapos melegvízszolgáltatás, a thermál-fürdő elválasztása stb. Jellemző a nagyerdei fürdő nagy vonzerejére, hogy a napokban Debrecenben járt Páger Antal, Vaszary Pirokka és a többi kiváló művész is a legnagyobb elragadtatással beszélt róla és kijelentették, hogy az év folyamán ismét ellátogatnak a debreceni strandfürdőbe.

1938-ban a nagyerdei strandon 235.728 fürdőző vendég volt, 29.938 pengő bevétellel. Ezek a számok, de méginkább az a tény, hogy a Debrecenbe érkező idegenek tömegesen keresik fel a fürdőket, bizonyítják, hogy Vásáry István maradó értékű létesítményekkel gazdagította Debrecen városát, melyek diszei és idegenforgalmi érdekességei a városnak.

Láz

A „Thália” Kamaraszínház által tegnap felújított „LÁZ” méltó folytatása volt az eddig előadott daraboknak. Ebben a darabban épp úgy megállították helyüket a társulat tagjai mint az eddigiekben. **Miskey József** egyetemi tanár szerepét kiforrott művészettel alakította. **Szirmai György** most is tökéletesen játszott. **Forgács Magda** gyöngéd nővére is jó volt. **Sass Margit**, **Donáth Kató**, **D. Polgár Margit**, **Korda Gusztáv**, **Eöry Mária**, **Miskey Viktória**, **Gáli József**, **Csontos Kálmán** és **Rezső Ferenc** egyaránt jók voltak és tökéletesen oldották meg szerepüket.

Szombaton este nagy premier újdonság keretében mutatja be szenzációs újdonságot a Kamaraszínház.

Bemutatásra kerül a szezon sláger újdonsága a „Ragaszkodom a szerelemhez” vígjáték újdonság 3 felv. Bérletszelvény érvényes.

Vasárnap d. u. 3 órakor ifjúsági előadás, olesó filléres előadás, 20—60 fillérig kerül bemutatásra az „Öreg tekintetes”, Gárdonyi örökbecsű vígjátéka. Fél 6-kor szintén olesó filléres helyárrakkal 20—80 fillérig a nagyszerű „Ketten egyedül”, míg este fél 9 órakor rendes helyárrakkal csak felnőtteknek a „Mackó” című vígjáték.

Hétfőn este fél 9-kor ketten egy jeggyel a nagyszerű „János” vígjáték a Vígyszínház műsorából.

Egyébként, ha még olesóbban óhajt színházba jönni, úgy Orosz László titkárnál vegye igénybe a kedvezményes bérletszelvényeket.

Nagyszabású levente sportünnepélyt rendeznek vasárnap a stadionban

A debreceni leventék rövid időn belül vasárnap, június 4-én másodsor állnak a debreceni közönség elé. A közelmúltban a Csokonai-színházban arról a nagyszerű szellemi értékről tettek tanúságot, melyet a levente intézmény keretén belül sikerült tökéletesen fejleszteni. A vasárnap délután négy órai kezdettel a stadionban rendezendő sportünnepély pedig derék leventéink nagyszerű sportértekeit van hívatva bemutatni.

A sportbemutató 2400 leventén kívül közreműködnek a debreceni református leányiskolák 200 főnyi leányesapatai, valamint a MASz számos kiváló atlétája. A Dóczy ref. leánygimnázium VII. osztálya dr. **Balogh Sándorné** testnevelési tanárnő vezetésével buzogánygyakorlatokat mutat be. A Dóczy leánygimnázium alsó osztályai dr. **Harsányi Margit** tornatanárnő vezetésével zenés labdagyakorlatot, a női felsőkereskedelmi tornászesapata **Juricskai Pálné** és **Kulesár Izabella** tanárnők vezetésével ritmikus gyakorlatokat, a MASz tagjai atletikai számokat, a leventék szavalókórusát, leventejátékokat mutatnak be. Különösen a 250 főnyi szavalókórus és 150 főnyi kerékpároszázad produkciói jelentenek őszinte élményt. A versenyen minden, még a rádiók felszerelése, megafonok felállítása is a leventék munkája.

A bevételt többszáz kötelességtudó és szegénysorsú leventék Debrecen város felvidéki testvérkörzetében való nyaraltatására fordítják.

A pápa beszéde

„Jóakaratról és a béke fenntartásának szándékáról biztosítottak bennünket az államférfiak”.

Róma, június 2. XII. Pius pápa nevenapja alkalmából fogadta az üdvözlésre megjelent bíboros-kollégiumot és a fogadás során beszédet mondott. Megemlékezett többek között a világbéke megővése érdekében nemrég tett lépéséről.

— *A béke és az igazságosság szellemétől áthatva* — mondotta XII. Pius pápa — *helyesnek látta, hogy az elmúlt május elején a nagyobb európai nemzetek nehány államférfiának tudomására hozzuk gondjainkat, amelyeket az*

akkori idők keltettek bennünk. Ez a lépés — hálás szívvel mondhatjuk — általánosságban jóindulatú fogadtatásra talált. Azt eredményezte, hogy jóakaratról és a béke fenntartásának szándékáról biztosítottak bennünket. Nem akarjuk elhallgatni, hogy más értesülések, amelyeket befolyásos államférfiak érteletéről és szándékairól kaptunk, csak fokozták reményünket. Ez a körülmény nyitvahagyta előttünk az utat új fáradozások és új indítványok számára.

Két-három hét múlva dönt a bizottság a Baltazár-émlékmű pályázatról

Megírtuk, hogy a Baltazár-émlékmű pályázata a lejáratú időig, június elsejéig déli 12 óráig két pályamű érkezett be négy pályázó munkáiként. A pályaművek beküldői: **Nagy Sándor János**, **Dolhay Imre** és társa, **Óra Sándor** szobrászművész és **Mayer Ferenc** Budapestről és **Gáldy Gyula** szobrászművész Budapestről.

A pályaművek odaítélése ügyében először kiküldött a református egyház műszaki bizottságát, melynek tagjai **Vida Szücs Imre** műszaki tanácsos, **Borsos József** ny. műszaki tanácsos és **Csanak József** építész-mérnök. A bizottság jelentése után, körülbelül két-három hét múlva hozza meg döntését a Baltazár-émlékmű-bizottság.

Öt halottja van a kamutpusztai tömegmérgezésnek

A paratífusz fertőzés okozhatta a tömeges halált.

Békés, június 2. A Bakucz József kamutpusztai tanyáján történt tömeges mérgezésnek újabb halottja van. Ez már az ötödik: egy békésabai illetőségű napszámosember.

Egy hét óta tart már a tömegmérgezés ügyében folyó széleskörű esendőrségi nyomozás.

A nyomozás első napjaiban a gyanú az volt, hogy arzéntartalmú permetszóró maradványai kerültek abba az ételbe, melyet Bakucz József kényszerlevegőtértésnek — állítólag megromlott — húsából készítettek a napszámosok számára. A megmaradt ételmaradékokat megvizsgálták a békésabai kórházban és abban találtak arzénnyomokat, ezek azonban nem voltak elegendők a halálos mérgezéshez. A gyulai ügyészség a budapesti vegyvizsgáló intézetbe is felküldött

ételmaradékokat, melyek most vannak vizsgálat alatt.

A békésabai és a gyulai kórházaktól vett értesülés szerint a kórházba szállított szerencsétlen emberek nem mérgezés, hanem rendkívül fontos paratífusz-fertőzés állapítható meg. Emellett az utóbbi feltevés mellett szól az a körülmény is, hogy többen vannak a munkások között olyanok, akik jóllaktak a fertőzöttnek vélt ételből és semmi bajuk sincs.

Ha a vegyvizsgálat és a további kutatás megállapítja, hogy nem mérgezésről, hanem valóban paratífusz fertőzésről van szó, akkor Bakucz József is mentesül a felelősség alól. — A gazlalkodó a nyomozás első napjaiban tanyáján háziórzetben volt, ezt azonban a kórházak értesítése után megszüntették.

Tűz a Fancsika tanyán

Tűz pusztított a Fancsika tanyán 35. szám alatt esütőtörökön Balogh János gazdálkodó házában, aki bérlő a tanyát. A szokásos heti kenyérsütést végezték a kemencében, amikor egyszerre arra lettek figyelmesek, hogy a ház tetőszerkezete lángot kapott. A házbeliek ijedségükben semmiféle segítséget nem vettek igénybe, hanem maguk kezdték hozzá az oltási munkához, mely azonban a szeles időben nagy nehézségekbe ütközött.

Megfelelő oltókészülék nem állott rendelkezésükre és csak vedrekkel, edényekkel hordták a vizet a tetőre, ahová létrán másztak fel a tüzet oltani. Mindez hiábavalónak bizonyult, mert a ház teteje nádból volt és ez csakhamar a tűz martalékául esett. Szerencsére a tűz nem terjedt tovább, de így is mintegy 500 pengős kárt okozott az ezer pengőre biztosított épületben.

A tűzoltókat nem értesítették a tüzesetről és így nem vonulhattak ki a mentési munkálatok elvégzésére. Pénteken megjelent azonban a károsult Debrecenben és előadta a történeteket. **Elbeszélése szerint a tűz úgy keletkezett, hogy a kemencéből kipattanó szikra belekapott a nádtetőbe.** A hatóságok a tűzvizsgálatot közelesem tartják.

Biztosítson tűzkár ellen, kára megtérül!

Egy hódítási próba

Egyik neves helybéli ügyvéd volt feleségével és kisleányával látogatásban volt házuknál. A kisleányka rendkívül értelmes, elevenesű gyermek, aki még csak külsőben sem állott annak, hogy a legközelebbi jövőben az első elemi osztályba beiratkozhassék. E látogatás alkalmával éppen otthon voltam. A kisleány udvariasan bemutatkozott. Beszélgetünk. Mint öreg pedagógus, igen megkedveltem e csajos, de talpraesett feleleteket adó gyermeket. Később elköszöntem, szobámba mentem. Alig ültem le, kopogtattak. Tessék! Nyílik az ajtó s belép mosolygó arccal e kis elevenördög. Azt kérdezi: szabad bejönni? Nagyon szívesen látom, üljön le. Mivel foglalkozom, tette fel a kérdést. Pénzeket határozok! Hát Tanár Bácsi még azt sem tudja! nem kell azt határozni, én is megismerem, rajta van minden darabon, hogy ez pengő, az meg fillér. Tessék ide adni a pénzeket, majd én megmondom, hogy melyik milyen. — Régi pénzeket határozok, helyesbítettem előbbi kijelentésemet.

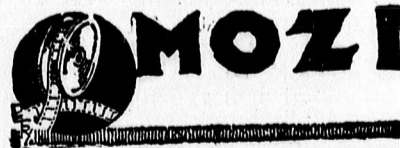
Készséggel ajánlkozott, hogy ebben is segítségemre lesz. Iróasztalom előtti, a mellett levő székre ültem. Megkezdte a határozást. A kisleány mindég közelebb és közelebb húzódt hozzám. Mikor már a két szék összeért, így már közelebb nem jöhetett, feltérdelt a székre, rákénykölt az íróasztalra s megint közeledett fejével hozzám, úgyhogy haja az arcomat érintette. Ismételtlen elhúzódtam, de ő mindég közeledett s hajával arcomat simogatta.

Viscikédése zavarba hozott, annyival is inkább, mert ha ránéztem, huncutul moolygott. Mikor már az íróasztalom végeire kerültem, felálltam s azt mondotam: mindent elvégeztünk, mehetünk vacsorálni.

Ha egy tizenölcésztendő szép lány viselkedett volna így, talán sejtettem volna, hogy miben sántikál. Azért mondotam, hogy csak sejtettem volna mert a legnagyobb sajnálatomra ilyen eset velem még nem történt.

Az ebédelőben elmondottam a szülőknek a fent leírt — előttem érthetetlen — esetemet. Nem vettem észre, hogy a kisleány is végighallgatta az általam elmondottakat. Mit csináltál, kérde tőle édesanyja? Igen nyugodtan s mosolygva azt felelte: semmit! Hát már nem emlékezel anyuka, hiszen a napokban Ilonka néniél mesélted, hogy úgy hódítottad meg apukát: mellé ültél s olyan közel hajoltál hozzá, hogy hajad apuka arcát simogatta. Ezt én is megpróbáltam és látod sikerült.

a Tala.

Ingovány

A Vígyszínház mozgó filmje.

A francia filmgyártás egyik remeke ez a film, mely páratlanul kényes témáját végig művészi ízléssel, fojtóan izgalmas, kitünő jelenetek sorozatában viszi vászonra. Rajta van ezen a filmen a francia filmgyártás különleges bélyege, szinte minden egyes képen. A rendezés a témát érdekes beállításokkal, finom ötletekkel tűzdelt meg. A darab sikerének legfőbb tényezője azonban a szereplők lenyűgöző, művészi alakítása. Jules Berry, Annie Ducaux s Jean Max az emberábrázolás csúcspontján járnak nagyszerű alakításokkal. Az „Ingovány” nagy sikert fog aratni a francia filmeket kedvelő közönség körében.

A VILAG legolesőbb fürdője a nagyerdei strand, Használja ki!

Mindenben első
a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA, június 3-tól, június 10-ig:
„Mégváltó”, Piac ucca 18., telefon: 14-69. — „Tisza, Magoss György-tér 9. szám, telefon: 24-52. — „II. Rákóczy”, Külsővásár-tér, telefon 23-43. — „Sztankay”, Szent Anna ucca 64., telefon: 25-58. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN

Országzászló őrség- állítás június 4-én

Vasárnap, június 4-én, a trianoni békeparancs ratifikálásának évfordulóján az országzászló őrséget a MAV műhely személyzete fogja felállítani.

Az őrségfelállítás keretében dr. Génesy Sándor műszaki tanácsos, műhelyfőnök felkérésére és megbízásából Dr. Lajos MAV mérnök fog a trianoni békeparancsról beszéd kíséretében megemlékezni.

Az őrségváltás keretében közreműködik a MAV műhely zenekara és dalárdája is. Az előbbi tizenöt fog adni.

Az őrségállítás 11 órakor kezdődik és 13 óráig fog tartani.

Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban: Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, délelőtt 11 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Szenes László. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr. Bartha Tibor, délután 5 órakor vallásos ünnepély Nagy D. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor D. dr. Révész Imre, délután 4 órakor Héjzser Zoltán. — Ispolytemplomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkereti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 6 órakor Szilágyi László. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órakor Kiss Lajos. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor dr. Lencz G. Sándor, Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János, délután 3 órakor Kovács Árpád. — Téglavetői gyülekezeti háznál délután 3 órakor Kovács József. — Horlthy kórházban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. — **Tanyai istentiszteletek:** Hármashégy délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre, Lukaháza délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. — Pallag délelőtt 9 órakor: Nagy Dezső. — Ondód I. Kádár dűlő délelőtt 10 órakor Rápolthy Árpád.

Római katolikus misered a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnában: rendes misered misekezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart

Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet is ugyancsak 6 mind. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. — Kertsekben és kápolnában: Homokkertben: Rassovszky Kálmán piarista tanár. — Csapókertben: Kummergruber Emil. Hajdúszámonban: Novák Gyula. — Pallagon: dr. Bányi Miklós. — Téglavetében: Faragó László. — Klinikán Béres Endre. — Szoboszlói úton: Szücs Ferenc.

Istentisztelet az unitárius templomban, Debrecen, Hatvan ucca 24. sz. alatt levő unitárius templomban, június 4-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentisztelet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos, Istentisztelet előtt hittanvizsga, utána kebbi tanácsai ülés lesz.

Istentisztelet az evangélikus templomban június 4-én: délelőtt 9 órakor ifjúsági évszázad istentisztelet. Predikál: Labossa Lajos. — 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Koren Emil. Délután 5 órakor írás-magyarázat a templomban (Koren E.)

Istentisztelet a baptista imaházban, A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig prédikáció és Urvasoraosztás. — Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig imaóra.

Dr. Révész Imre püspök vasárnap délelőtt kilenc órakor a Károli Gáspár téri templomban végez istentiszteletet. A Mester u. egyházzsák tagjai nagy szeretettel várják a püspöküket, aki új templomukban először végez lelkipásztori szolgálatot.

Június 13-án lesz városi közgyűlés. A rendes városi közgyűlés június 13-án lesz megtartva. — Előzőleg délelőtt kisgyűlés lesz. — A közgyűlés tárgysorozatán számos fontos szám szerepel és tisztviselői választások.

Ma este tartja a városi zeneiskola akadémista növendékeivel Dohnányi estjét. Hétfőn este a gordonka főtanszak akadémista növendékei szerepelnek. Díjmentes jegyek igényelhetők.

Két új néger püspököt nevezett ki XII. Pius pápa. Az egyik az ugandai, a másik a madagaszkári katolikus misszió vezetője lesz.

A Baross Szövetség debreceni szervezete f. évi jún. hó 4-én d. u. 5 órakor a Nagyerdőn a frontharcos táborozás színhelyén és keretében Baross-napot tart a Baross eszmék és célkitűzések ismertetése céljából, amelyre a Baross Szövetség tagjait s az érdeklődő nagyerdői közönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

Cserkész-vallásosünnepély a Kossuth uccai templomban. A debreceni Református Kálvinisták Templomegyesületének 967. számú Révész Bálint cserkészcsapata nyári táborozásra induló szegény cserkészei javára folyó hó negyedikén, vasárnap délután 5 órakor istentisztelet keretében vallásosünnepélyt rendez a Kossuth uccai templomban. A vallásos ünnepély műsora a következő: 1. Bibliái olvas és előimát mond Erdei Mihály segédlelkész, 2. Predikál: Nagy Dezső segédlelkész, a cserkészcsapat páranacsoka, 3. Énekel: Kiss Béla öreg-cserkész, Szabó Lajos orgonakísérelle mellett, 4. Szaval: Kató Tibor öreg-cserkész, 5. Orgonaszólót ad elő: Szabó Lajos ref. orgonista kántor, 6. Utóimát mond Nagy Sándor segédlelkész. A vallásos ünnepélyre belépődij nincs. A szokásos perselypénz a cserkészcsapat parancsnoksága a szegény cserkészek felségélyezésére fogja fordítani. Minden ifjúsági munka és minden cserkészlet iránt érdeklődő egyházztagot szeretettel hív és vár a Révész Bálint cserkészcsapat parancsnoksága,

A városi főtisztviselők szabadságán. A városi hivatalokban a főtisztviselők a következő rendben kezdik meg nyári szabadságukat. Zöld József helyettes polgármester június 4—július 15-ig. Helyettese dr. Bacsoni Sándor tanácsnok. — Dr. Csóka László tb. helyettes polgármester július 20—augusztus 31-ig. Helyettese dr. Orosz István tanácsnok. Dr. Reke Gusztáv tisztifőgyőző június 19—július 29-ig. Helyettese dr. Oláh Tibor ügyész. Dr. Balla Bertalan főjegyző július 3—augusztus 12-ig. Helyettese dr. Szabó Lajos aljegyző. Az adóhivatalban Némethy István ellenőr, dr. Veress Géza tb. főjegyző július 10—augusztus 19-ig. Helyettese: v. dr. Kiss József tanácsnok. — Dr. Balogh Sándor főjegyző július 16—augusztus 26-ig, helyettese dr. Kupinszky Sándor. Ifj. Dömsödy Imre tanácsnok augusztus 13—szeptember 9-ig és két hetet még később. Helyettese dr. Orosz Árpád tanácsnok. Vida Szücs Imre műszaki tanácsos július 3—augusztus 12-ig. Helyettese dr. Szabó Gyula és Zádor Gyula műszaki tanácsos.

x Szeplő, májfolt ellen „Róza” arckenőcs, doboz 1.20. Kapható: Jósa és Jóna drogéria.

Csokonai-Kör tagjainak figyelmét felhívja az elnökség az Ady-Társaság által ma délután 6 órakor a Kollégiumban tartandó Szabó Dezső ünnepélyre és kéri megjelenésüket.

x Vattay Margit tánciskolájában június 17-én diák kolon kezdődik. Kossuth 11.

A cseh fasiszták tüntetése esütörtökön este a prágai Venecl téren tíz óra után alábbhagyott, amikor a rendőrséget oszlásra szólította fel a tömeg.

x Új gyorsiró—gépírótanfolyam kezdődik június elején a Naményi Gyorsiróiskolában. — Tanfolyam után állami állásokra is képesítő bizonyítvány. Vidékről bejáróknak 85 százalékos tanulólétszám. (Rákóczi u. 17.)

Kassa új polgármestere, Pohl Sándor dr. megérkezett a városba és átvette hivatalát. Beiktatása június közepén lesz.

A sinautó kiugrott a sínekből tengelytörés következtében. Mintegy 70 métert robotott a pályatest mellett, de szerencsére nem borult fel és nem rántotta magával a személykocsit, melyen a Belvárosi Színház együttese igyekezett Keeskemétre a bugaci kirándulásról.

x Schuller festőmester lakását Hatvan ucca 42. alá helyezte át. Telefon: 22-27.

Propagandaügyi hivatali álltanak fel Lengyelországban a miniszterelnökség illetékessége alatt. A hivatal neve: „különleges ügyek hivatala”. Feladata lengyel szempontból tájékoztatni a külpolitikai, katonai, gazdasági kérdésekről.

A Mester uccai Leánykör műsoros kávédelutánja vasárnap öt órakor a Kálvin tér 5. sz. alatti terembe ezúton hívják a rendezők az érdeklődőket. Törő Margit imádkozik, Telki-Kovács Ilona megnyitót mond, Arató Kata szaval, dr. Boér Károlyné felolvas. Zeneszámokat a Pendolin zenekar ad. Jegyek kaphatók ifj. Kovács Jánosnál, Mester ucca 11., vagy a Baltazár-teremben a kávédelutánon.

Negyvenévi házasság után a falóra nagy részlyával agyonverte feleségét János András 73 éves fajszi gazdálkodó, aki ivásnak adta magát s emiatt összetűzése voltak a feleségével. A kúria erős felindulásban elkövetelt szándékos emberölés büntetése címen hatévi börtönrre ítélte.

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdei strandot látogatja.

Magyar cél. Milyen legyen a magyar út? Mi a magyar cél? Ezzel a nagy kérdéssel foglalkozik a debreceni kat. leánygimnázium Mária-kongregációja jún. 4-én, vasárnap délután 5 órakor a Svetits intézet udvarán tartandó gyűlésén. **Beszédet mond: P. Nagy Tóth S. J., a Hivatásszervezet országos elnöke.** Felszólalnak még dr. Szabó János, Demeter Dudás Erzsébet, Boros Erzsébet, Laczó Dániel és Rankai Jenő. Közreműködik a Tanítónőképző, Leánygimnázium és Polgári Leányiskola énekkara.

x DEBRECEN és H-SZOBOSZLÓ alkalikus tartalmú strandfürdők vízéhez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcikket a **Benyás Emel** harisny- és kötöttáru gyára gyártja. Eladás: nagyban és kicsinyben.

Üzletáthelyezés

Értesítem vendégeimet, hogy a Bádagos ucca 2. szám alól, Sas ucca 2. szám alá költöztem át. Kérem a n. é. közönség további szíves pártfogását.

Boczán Sándor fodrászata Sas ucca 2.

Felhívás! Kérem a Debreceni Református Kollégium Gimnáziumának 1928—29. iskolai évben érettségizett és jelenleg Debrecenben lakó volt növendékeit, hogy a június hó végén megrendezendő 10 éves találkozó részleteinek az egbeszélése végett f. évi június hó 5-én, hétfőn este 9 órakor a Gambrinusban megjeleni szíveskedjenek. Rábold Gábor református gimnáziumi tanár.

Férfiszabó iparosok figyelmébe! Közöljük a férfiszabó iparosokkal, hogy Mihalkovics szabásztanár az Ipartestület 1. sz. tanácsstermében folyó hó 3-án, szombaton este 7 órakor díjtalan szakmai előadást tart a férfiszabászat új technikájáról és a nyári divatról.

Zsidó kultúresték. Ma és holnap este félkilenc órai kezdettel két azonos műsorú kultúrestés lesz a hitközség dísztermében. A műsor középpontjában Szigeti Jenő áll, aki chaszid legendákat ad elő. A kultúresték több szereplője dr. Weisz Pál, dr. Vág Sándor, dr. Berkovits József, dr. Weisz Dezső. Helybiztosítás: Csillag könyvesboltjában.

Négy év alatt hétélmillió pengő költséggel kilenc halálserompót tüntetnek el Magyarországon a hatóságok. Ennek folytán a ceglédi vasutvonal pályatestét felemelik. Először a kőbányai sorompót szüntetik meg, aztán a többi.

Kivégezték Párisban pénteken a zsidó Bloch Maxot, aki Ukrajnából származik és Párisban agyonlőtt egy zsidó házaspárt.

Lezuhant az amerikai tengerészeti egyik repülőgépe a Pensacola-öbölben. Két tengerész-repülő életét vesztette.

A salzburgi püspöki palotát forma szerint átadták az SS szervezetnek, mely már a múlt héten beköltözött. Dr. Rainer körzetvezető beszédében kijelentette, hogy ezzel a ténnyel az egyház világi hatalmának egyrésze ismét eltűnik és a népközönség birtokába jut.

Oroszországnak az ideai népszámlálás hivatalos közlése szerint 170 millió 467 286 lakosa van. Az 1926. évi népszámlálás óta 15.9 százalékos az emelkedés.

Kelmefestő üzletbe jó családból való kisasszony felvétetik, varráshoz értők előnyben. Péterfia 30. 1923

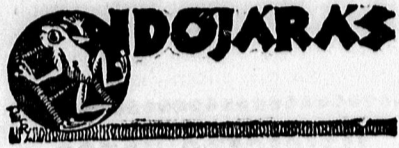
Kartörést szenvedett Horváth Ilona 24 éves, Homok ucca 142. alatti kárpitos leánya pénteken este a Varga u. 4. szám alatti iskolában, melynek udvarán valaki meglökte. A leány elesett és jobb alkarja eltört, amit a mentők símba tettek és kivittek a klinikára.

Emeletes cseppkőbarlangra bukkantak a Bükkben

Eger, jún. 2. Dancza János, az egri múzeum őre a Bükkhegységben, a Pallavicini birtokon hatalmas cseppkőbarlangot fedezett fel az Ilus-kút közelében. A föld alatt 32 méter mélységben egy 70 méter hosszú, 20 méter magas és 40 méter széles cseppkőbarlangra bukkant. Ebből lezárta nyílt egy még mélyebben fekvő, ugyancsak hatalmas

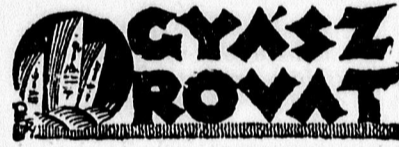
mas boltozatú cseppkőbarlangba. Valószínű, hogy emeletes barlangot fedezett fel.

A felső barlangban két emberi állkapocsra bukkantak és a falakon emberi kéz nyomait találták. Valószínűnek tartják, hogy ez a barlang volt búvóhelye a hírhedt bakonyi betyárnak, Zsidróczyknak.

Hazánkban ma jórészt derült, vagy csak kevésbé felhős volt az idő. Az északi, keleti megyékben szinte változatlanul élénk volt az északi szél és helyenként viharos erőseget ért el. A hőmérséklet mindenütt meghaladta a 22—23 fokot, egyes helyeken, főként a déli, délkeleti megyékben 25—26 fokot, Pécsen 28 fokot mértek. Esőt nem jelentettek.

Jóslás: Átmenetileg gyengülő, majd délnyugatra forduló szél, túlnyomóan derült idő, a hőmérséklet kissé emelkedik.

Tóth Ferencné Kálmány Zsófia, dohánygyári nyugbérés, 68 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető 3-as számú terméből, ref. szertartással. Lakása: József kir. herceg uca 15 szám Pusztai temetkezési intézet.

Tömegöngyilkosságra készek a „Saint Louis” utasai, ha nem engedik őket partraszállni. Havannából jelentik a Hamburg—Amerika hajótársaság emlékiratát intézett Laredo elnökhöz. Ebben megállapítja, hogy joga volt Havannába szóló menetjegyeket eladni a „Saint Louison” utazó menekülteknek, amit a bevándorlási biztos május ötödiki levele is megerősít. A társaság minden felelősséget elhárít az esetleg bekövetkező eseményekért, ha a menekülteket kényszerítik, hogy visszatérjenek Európába. Csaknem biztosra vehető, hogy tömeges öngyilkosság, vagy más hasonló szerencsétlenség következne be. A társaság azt kéri, hogy engedjék a menekülteket partra szállani azzal a kötelezettséggel, hogy elutaznak, ha a bevándorlási tilalmat fenntartják, mert a „Saint Louis” hajójukkal a visszatérésre már teljesen kiadták. A menekültek mindegyike kész ötszáz dolláros óvadékot letenni, ha partraszállhat. Laredo elnök megbeszélést folytatott a zsidó menekültek bizottságának tagjaival és kijelentette, hogy nem hajlandó a „Saint Louis” menekülteinek ügyéről tárgyalni addig amíg a hajó a kubai vizeken tartózkodik.

Ventimiglia, június 2. (Stefani) Nyolcszáz olasz hagyta el Franciaországot és érkezett Ventimiglia-ba. Véglegesen Olaszországban telepednek le. A hazájukba visszatérő olaszokat a helység vezetősége és a lakosság melegen fogadta.

London, június 2. Mint a Reuter Iroda Varsóból jelenti, Rydz-Smygly tábornagy szeptemberben valószínűleg Angliába látogat el, hogy végignéze a hadgyakorlatokat.

Hubay-est a Zeneiskolában

Szép és nemes dolog a debreceni zeneiskola részéről, hogy minden évben egy estét szentel Hubay Jenő, a nagy mester emlékének, műveiből összeállított programmal. A zenei közönség is szívesen vette ezt a megemlékezést, mert zsűfólásig megtöltötte az intézet dísztermét. Sajnálatos nélkülültük ezúttal Hubayné Czebrán Róza grófnőt, aki közbejött akadályok miatt a koncerten nem jelenhetett meg. A tavalyi Hubay-esthez képest az idei valóban nagy fejlődést mutatott, vonatkozik ez úgy a műsorra, mint az előadók produkciójára.

Szűcs Mihály különösen szép tónusával és biztos intonálásával, Budai Béla, a kis fiatal hegedűs, korát meghaladó érettséggel, Tóth Elemér ügyes készségével, Berkovits Tibor muzikalitásával, négyes megoldásaival, kifejező tónusával, Silberer Rózi temperamentumos játékával és Szathmáry E. virtuóz technikájával tűnt ki.

Az énekesek is kitűnően szerepeltek. Magyar István dr. mélyen zengő hangját, muzikalitását, Sallay Margót szép koloratúráját és tisztá intonálását kell megdicsérnünk.

Tanáraikat: Búza Gábor, Z. Csanak Mária és G. Hoór Tempis Erzsébet, csak a legnagyobb elismerés illeti meg.

Pótszavazás Balmazújvároson

Balmazújvároson egy körzetben a leadott szavazatokat hivatalból érvénytelenítették, mert több szavazó leszávozott egyéni jelöltre is, holott csak a listára volt szavazati joga. Uj szavazást rendeltek el, amely tegnap történt meg. Berki Gyula, a Független Kiszavazópart jelöltje is megjelent. Kifogásolta, hogy a kiszavazópart bizalmiája nélkül kezdtek meg a szavazást.

Egyébként a pótszavazás iránt nagyon lanyha érdeklődés nyilvánult meg. A leadott szavazatok közül a MÉP-re 386, a kiszavazópartra 52 szavazat esett.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton: fél 7—9 órákor, két sláger: HAT ÓRA AZ ÉLET, ELFELEJTETT EMBER.

— Magánautó rohant a kerékpáros katonák közé a balatoni műúton. Tegnap délelőtt egy magánautó a balatoni műúton kerékpáros katonák közé futott. Szerencsére csak egy katona sérült meg. Kihívták a mentőket, de mire ezek megérkeztek, a katonák elszállították megsérült társukat az egyik kórházba. A gázolás ügyében a rendőrség megindította az eljárást.

— A szpalatói hercegnek Iréno hercegnővel történt eljegyzése alkalmából Viktor Emanuel, Olaszország és Albánia királya, Abesszinia császára és Horthy Miklós orrmányzó Úr Ófőméltósága között igen szíves hangú táviratváltás történt.

— A Miskey Kamaraszínháznak a város engedélyezte, hogy június 2-án és június 4-én előadást tartson. Június 2-án két katonaelőadást tartott a színház, míg június 4-én két délutáni és a szokott esti előadást tarthatja meg a Miskey József Thália Kamara színháza.

— Hargitaváralja jelképes székely nagyközség debreceni tagjai, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel egésznapos nagyérdéi kirándulást rendeznek. A kirándulás keretében a nagyérdéi vadászaknál dr. Roska Márton egyetemi tanár érdekes előadást tart „Mese a magyarizált székelyekről” címmel. — Mindenkit szeretettel várnak.

— Választó-közgyűlés a debreceni Ügyvédi Kamarában. Június hó 3-án, szombaton reggel félkilenc órára választóközgyűlésre hívta össze a debreceni Ügyvédi Kamarát dr. Fráter Pál elnök. A közgyűlés szavazás útján fogja betölteni a tisztikar, a választmány és a fegyelmi bíróság azon helyeit, amelyek az 1939 évi IV. tc. rendelkezése folytán üresedtek meg. Betöltésre kerül az elnökhelyettesi, a pénztárosi állás, a választmány két és a fegyelmi bíróság öt tagsági helye. — A szavazás délután két óráig tart.

— Olasz legionáriusok lelkes búcsúztatása Spanyolországban. Huszonkétezer olasz legionárius szállt tegnap hajóra Cadizban, hogy a spanyol szabadságharcban való helytállás után visszatérjen Olaszországba. A delspanyolországi haderő parancsnoka Franco nevében kijelentette, hogy nem Istenhozzádot mond, hanem azt, hogy a viszontlátásra. Mi spanyolok mindig hűek maradunk feketeinges barátainkhoz és készek vagyunk az együttműködésre. A spanyol belügyminiszter mondott ezután köszönetet az olasz önkénteseknek, kijelentve, ha megegyezzen felhangzása a »Moszkva» kiáltás, úgy a spanyolok »Róma» kiáltással felelnek a kihívásra.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belci a természetes Ferenc József keserűvíz használatával által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát!

— Turn-Severinben esőtörtök este földrengés volt, egy ház összeomlott, több helyen a mennyezet meghasadt és az ablakok betörték. A város szomszédságában fekvő egyik községben a földrengés még hevesebb lefolyású volt.

Lego'csóbban kifogástalanul fest, tisztít

Weisz Arany János-u 20

1 férfiruha tisztítás és vasalás 3 P.

— Rendőrségi hírek. Várjas Sándor Máv főintéző Arany János uca 48. szám alatti lakos udvaráról fürdőkádhoz szükséges sárgaréz-melegítőt ellopták. — Vitéz Sipos Lászlóné Csapó uca 23. sz. alatti lakos fekete és kék selyem ruháját szárítás közben az ablakból kilopták. — Krompachi G. Istvánné cukrász neje Ferenc József út 61. szám alatti lakos harmadik emeleti ablakán valaki benyúlt és I. H. monogramos libatoll pehelypárnát ellopt. — A postaigazgatóság I. építési osztálya panaszt tett, hogy két leszerelt táviróoszlopot elloptak a nagyállomás környékéről.

— Ujabb kutyaharapás. Wertheimer Olga, Csillag uca 87. alatti úgynök leányát pénteken este a Csapó uca 61. alatti megharapta egy kutya. A leányt bement az udvarra, hogy epret szedjen, amikor az ott levő kutya a lábán több helyről vérző sebet ejtett, amit a mentők kötöztek be.

GYÓGYIT, üdít, frissít a nagy-erdei strandfürdő.

KÖZGAZDASÁG

Sok a földieper, de drága

Újbungonya kiszorította az óbungonyát

A tegnapi helipiacok közül csupán a zöldség és gyümölespiacon volt kielőgő forgalom. A baromfipiac úgyszólván néptelen volt. A zöldségpiacon nagy újság, hogy az egyre nagyobb mennyiségben beszállított újbungonya kezd kiszorítani az óbungonyát. A magyarázata az, hogy igen korán van az aránylag nem drága. 16—18 fillér kilója. A legszebb óbungonya sem drágább 8 fillérnél. Egy hét múlva körülbelül egy áron árúsítják mindkettőt. Még két újdonságot fedeztünk fel a piacon, a nyári káposztát és a karfiolt. Mindkettőből csak mutatónba hoztak egy pár fejet, csak ingyencnek való az ára miatt. Olesőbb lett ellenben a karalábé. Darabja 5 fillér. A borsó ára is csökkent, kilója 26 fillér.

A gyümölespiacon a két legkedveltebb gyümölcs a földieper és a cseresznye. Mindkét gyümölesből igen sok van, de aránylag drága. Körülbelül egy áron kel elmindkettő. A szép nagyszemű földiepernek és cseresznyének kilója 50 fillér. Inkább csak elfogyasztani veszik, várnak az olesőbb árra, akkor indul meg a befőzési szezon. Pöszméte is sok van, az ára emelkedett. Literenként 20 fillérért árúsítják.

A baromfipiac nem sikerült. Kevés volt a félhozatal. Pedig az árak itt sem emelkedtek; sőt mérséklődtek. Sok az újliba és kacs.

Zöldségpiaci árak: Óbungonya kg 5—8 f, újbungonya 18 f, retek csomója 4—10 f, saláta fejként 2—4 f, borsó kilója 26 f, uborka kg 70 f, spenót

kg 40 f, sóska kg 30f, karalábé drb. 5 f, hagyma csomója 4—10 f, spárka kg 60 f, gomba kg 50—1 P.

Gyümölesárak: földieper kg 36—70 f, cseresznye kg 36—60 f, pöszméte literje 20 f, citrom drb. 5—7 f, narancs kg 1 P.

Baromfiárak: csirke kg 1.40 P, tyúk kg 1.40 P, soványkacs és liba kg 1 P, pulyka kg 1 P, kővérkacs és liba 1.40 P, tojás drb-ja 5—6 f.

Marha és borjúhúsárak: I. r. marhahús 1.20 P, II. r. marhahús 1 P, borjúhús I. r. 1.60—2.20 P, II. r. 1.20 P, bárányhús kg 1.30 P, juhús kg 80 f.

Sertéshúsárak és zsíradékok: töviskes 2.20 P, comb csont nélkül 2 P, csonttal 1.80 P, tarja 1.60 P, vékonyoldal 1.50 P, zsírzalonna bőrrel 1.50 P, bőrrel 1.56 P, hárj 1.60 P, zsír, sószalonna 1.70 P, friss kolbász 2.20 P, paprikás szalonna 2.40 P.

Halárak: ponty 1.20—2 P, csuka 1.80 P, harcsa 2.40 P, szeletelve 4 P, balatoni fogas kg 3 P.

TERMÉNYTÖZSDE.

Hutáridőpiac:

Rozs júniusra: 12.70, 12.65, zárlat 12.65—12.70 P.

Tengeri júliusra: 16.94, 17.05, zárlat 16.99—17.00. Augusztusra: 17.17, 17.23 zárlat 17.18—17.20 P.

Készárúpiac:

Búza tiszavidéki 77 kg 20.15—20.30 78 kg 20.35—20.50, 79 kg 20.55—20.70 80 kilós 20.65—20.80. — Felsőtisza 77 kg 20.00—20.15, 78 kg 20.20—20.35 79 kg 20.40—20.55, 80 kg 20.50—20.65

rozs pestvidéki 13.10—13.40, rozs más 13.40—14.00, takarmányrpa elsőrendű 16.50—17.00, sörárpa kiváló 20.50—21.25, prima 19.00—19.50, zab elsőrendű 23.50—23.60, középminőségű 23.35—23.50, tengetri 16.60—16.70, korpá 13.35—13.50, 8-as liszt 15.80—16.30 pengő mázsánként.

SERTESVÁSÁR

A pénteken tartott ferencvárosi sertésvásárra összes felhajtás 397 darab. Vásári állományból angol hússertés-felhajtás 295 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak: szedett sertés I. 99—104 fillér, II. 94—98 fillér, III. 82—92 fillér, tőkesertés 98 fillér, angol sonkasertés I. 94 fillér, exportzsir márkázott 150 fillér különként.

Sporthíradó

A Debreczeni sporthírszolgálatát jelentő:

Vasárnap Budapesten fél 6 órakor az Elektromos Latorca utcai pályáján Boeskaik—Elektromos sorsdöntő bajnoki mérkőzés. Az Elektromosnak a Boeskaik, SSE, Budafok van hátra és belefelelszik nagyon a küzdelembe, mert ő is a veszélyes zóna határán áll. A Boeskaiknak meg létkérdés, hogy megszerezze mind a két pontot. Ha a régi eredményeket nézzük, nem sok jóval bíztat a mérkőzés. Három súlyos vereség és két döntetlen a mérleg: 2:1, 4:1, 5:2 arányban nyert az Elektromos és egyszer 6:6 (a Boeskaik 6:2-re vezettek) és legutóbbi összecsapás Debreczenben 1:1 volt az eredmény...

A Csepeli WMFC nehezen tud belegyugodni, hogy esetleg nem ő, hanem a Törökvis kerül be az első osztályba az NBB keleti csoportjából. Most a Budafokkal tárgyal, esetleges túlórák ügyében és valószínűleg létre jön az egyezés. Pénz kérdés az egész...

Befejeződött a francia bajnokság. Bajnok lett a Sete. Korányi III. csapata, második a Marsailles. Korányi lett különben a gólkirály is legjobban rugott góljával. A Lille, Móré csapata ötödik lett, de megnyerte a kupát, míg Finta csapata a Fives 9. lett a 16-os mezőnyben, de csak a hajrában maradt le Móré és Finta csapata. Kiesett az Antibes és Roubaix, míg újra elsőosztályú lett a Rennes, Markos volt és Gyulai mostani egyesülete.

Hatalmas sportbíró nyer lebonyolítást vasárnap a DVSC pályán: két erős amatőr-bajnoki mérkőzés, I. osztályú és a DVSC utolsó debreceni nemzeti bajnoki mérkőzése kerül műsorra. A részletes program: fél 2 órakor: DEAC—DMTE, fél 4 órakor: DVSC II.—PMÁV és végül fél 6 órakor: DVSC—Szegedi AK. Jó programban lesz része a közönségnek.

Újra kitérja a Keleti Labdarúgók Állásviszonyai a Hajdú-kupát, amelyért a hajdumegyei egyesületek indulnak. A múlt évi védő a Balmazújvárosi SC. Az idén is indul a BSC, új induló a Móra-Hajdúböszörményi TE, ismét meghívják a Tégláskerti FC-t és esetleg még egy ifjúsági csapatot, ezenkívül a Hajdunánási TK is indul, de szeretne résztvenni a Hajdúszoboszlói és kabai sportegylet, úgyszintén a Hajdudorogi ASE is. Június 15-ike után kezdődnek meg a küzdelmek a Hajdú-kupáért. Szó van a Bihar-kupa kiírásáról is ezért Derecske, Földes, a Bihar Turul második csapata és több szomszédos község csapata indulna. Ez is most van még szervezés alatt s remény van a megvalósításra.

Befejezéshez közeledik az ifjúsági bajnokság: bajnok újra a DVSC ifj. csapata veretlenül, a második meg a Tégláskerti FC jóképességű csapata. A helyezésért a Vargakerti, Rákóczi FC

és DMTE még csatázik

A Boeskaik az Elektromos ellen így áll fel: Kertes, Nádas, Janzsó, Elek, Pocsai, Belesik, Markos, Kristófi, Takács Hajdú. Ha Pásztói nem tudna játszani, akkor Sándor kerül a csapatba.

Nagy az érdeklődés Markos Imre úrnapi jutalomjátéka iránt. Az ötösfogat, a csatársor így áll fel: Markos, Vince, Teleky, Eöry, Hevessi. Jó csatársor az bizonyos, de akkor volna még nagy attrakció, ha a Boeskaik régi játékosai: Alberti, Vágó, Móré, Gyulai Berecz, Finta stb is játszana a Boeskaik együttesében.

A DVSC Szeged ellen rendes csapattal áll ki: Koskeny, Radics, Antal, Nagy H., Kántor, Papp, Kézi, Szabó, Bihar, Drab, Nagy.

Galambosi a D. Textil kitűnő fedezetjátékosa a DVSC-be lépett és vasárnap már játszik is a DVSC II-ben a ladányi MÁV ellen. Valószínűleg játszik már a felegyógyult Gere is.

Urnapiján a DVSC a békéscsabai MÁV csapatával játszik vasutas bajnoki mérkőzést. Ugyanakkor a DVSC ifjúsági is játszik a békéscsabai MÁV ifjúságival, a DMTE meg bajnoki mérkőzést a DVSC II-vel.

Kerületi senior férfi- és női atletikai verseny. A Magyar Atletikai Szövetség keleti kerülete a Stadionban tartandó sporttünemény keretében kerületi senior férfi- és női atletikai versenyt rendez a következő számokkal: 100, 400 és 3000 méteres síkfutás, 4x100 méteres stafétafutás s nőknek 60 méteres síkfutás. Nevezések vasárnap délig vitéz Hadházy Dezső egyetemi testnevelési tanár címére (Magoss György-tér 6.) küldendők. Díjazásul I. vésett nagy ezüstérem, II. kis ezüstérem, III. kis bronzéremet nyer az indulók számára való tekintet nélkül.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Értesítem az érdeklődőket, hogy a gazdasági ügyosztály folyó évi június hó 5-én, délelőtti 9 órakor a Dégenfeld tér 5. szám alatti városgazdai hivatali udvarában: 1 drb flanel ing, 2 drb harisnyakötő gumi, 1 drb nadrágtartó, egy drb zsebkész, 1 drb fekete pénztárcára és 3 drb pohár értékesítésére nyilvános árverést tart. — Debrecen, 1939 június 2. — Dr Veress Géza sk., tb. főjegyző.

HIRDETÉNY. 26599—25915/1939.

Debrecen sz. kir. város szikgati gazdaságában, folyó évi június hó 6-án, kedden reggel 8 órakor az alább felsorolt gazdasági felszerelési tárgyak, gépek stb. kerülnek árverésre az alább feltüntetett kikiáltási árban: 1 drb emelő gép 20 P, 1 drb tőke emelő 25 P, 2 drb ékhúzó — 75 P, 2 drb gömbölyítő kalapács 2 P, 1 drb gömbölyítő üllő 2 P, 1 drb hordó kules 1 P, 4 drb tűzfűző 1 P, 1 drb vasmacska 2 P, 1 drb fűrógép 80 P, 1 drb esőplószekrény 3.000 P, 4 drb ökörfogatú lőesős székér 4) 70 P, 1 drb régi borona 30 P, 1 drb rugó borona fogas 40 P, 1 drb kéttágú könnyű borona 12 P, 2 drb négytágú könnyű borona 4) 20 P, 1 drb kéttágú nehéz borona 20 P, 3 drb háromtágú nehéz borona 40 P, 3 drb eke 1. D, 10, M. 4) 20 P, 4 drb eke 8. A 4) 25 P, 1 drb eke 2. kettős 2. II. 6. R. 30 P, 5 drb eke hat K. 4) 30 P, 1 drb konkolyozó 120 P, 1 drb kőszőrítő állvány, fa 4 P, 1 drb porcsávázó 20 P, 1 drb repa zúzó 15 P, 1 drb szecskavágó 40 P, 2 drb tárcsaborona 4) 80 P, 1 drb tőkes hengere 80 P, 2 drb vaslengerc 3 tagú 90 P, 1 drb vető és műtrágyázó 300 P, 1 drb vetőgép 20 soros 250 P, 1 drb vontató eke 3 vasú, 1 drb vontató eke 5 vasú, 1 drb vontató traktor 1.000 P, 1 drb hidmérleg 500 P, 2 drb ölező, fából 1 P, 1 drb Brovnia pisztoly 30 P, 1 drb Steyer pisztoly 20 P, 1 drb vízmérték 4 P. — Debrecen, 1939 június hó 2. Dr Veress Géza sk., tb. főjegyző.

Szerzelem tüzön-vizen keresztül

Regény — Teta: Szekula Jenő

(31)

Majd fölfogadtak egy parasztszekeret és visszaindultak a sziget nyugati oldalára. A csalittal szegélyezett partszakadékok alkalmassá látszottak dunai fürdésre. Sűrű bokrok védelmében fürdőresszbe bújtak és pár pere múlva már ott lubickoltak mind a ketten a hűs hullámok között. Egészen a folyam közepéig úsztak. Kitűnő úszóknak bizonyultak mind a ketten.

Utána óraszámra sütkéreztek a napon, belebámolván a semmibe, míg megcsodálhatták a túlnani vizmalom kerekének egyhangú forgását. Fialat vadkacsák úsztak eserjével benőtt part alatt és cikázó futással eltűntek a víz fölött lebegő békátutajok lagunái között, amikor észrevették, hogy figyelik őket.

Leak megszólalt:

— Milyen jó így feküdni a paron és nézni a futó felhőket. Mint, ahogy a teknőc pihen a forró homokban. Egyetlen igaz, nagy boldogság lehet csak nyugodt állati életet élni és nem törődni semmivel. Csak az állatok igazán boldogok!

Nem messzire tőlük a reketyés szélén két esavargó sütkérezett, meztelen talpukat nyújtogatva az ég felé. Azok talán ugyanúgy gondolkodtak, mint a milliomosleány.

Gyuri még soha olyan közel nem érezte magát ehhez a kedves, fehérbőrű leányhoz, mint ezekben a pillanatokban. De valami nagy nyugtalanság arra készítette, hogy mindent töredelmesen bevalljon neki:

— Nem szabad magát tovább állatniom, Lea, Nem szeretném, ha szélhámosnak tartana...

És elmondta megint, hogy őt csakugyan Meder Gyurinak hívják, valamikor hajós volt, később, mint soffőr került Detreházy szolgálatába és ott ragadt. Azon az emlékezetes vaconán csak urát helyettesítette, aki nem tudott eljönni.

Mindez nagyon zavarosan és valószínűtlenül hangzott. A leány figyelmesen hallgatta. Vékony szemöldökét összevonta. Gondolkozott. Mintha a futó világos felhők árnyékot vetítettek volna a tiszta leányhomlokra. Egy szót se hitt el a fiú előadásából; nyilván csak próbára akarja őt tenni. — Igyekezzél okosan válaszolni:

— Számomra mindegy, hogy valaki gazdag-e vagy szegény. Pajtásaim kiválasztásánál nem törődöm azzal, hogy milyen a vagyoni helyzetük, vagy a társadalmi állásuk, csak jóképűek és rokonszenvesek legyenek. A st.-louisi leánykollégiumban legjobb barátnőim éppen a szegényebb leányok sorából került ki. A rang meg a történelmi múlt pedig nálunk egyáltalában nem számít. Azon csak mosolyognak az emberek.

Felöltözökdtek és elindultak a motoresónak felé. Holt úr már ugyanesak elűnhatta magát a hosszas várakozásban. Le elbűsült Gyuritól és azt mondta, hogy elmegy Maryért, őt is kihozza a szigetre. Majd együtt meg is vaconáznak a parti vendéglőben,

mert az nagyon kellemes helynek ígérkezik. Esetleg szobát is bérelnek és idekünn töltenek egy-két napot.

— És mikorra lesznek itt?

— Körülbelül vaconaidőre. Várjon meg a hajóállomásnál. Vagy üljön be előre a vendéglőbe.

Gyurinak maradt elég ideje a vaconáig. Unalmában becsatagolta céltalanul a szigetet. A kocsijon fölkezdett egy arra haladó parasztszekerre és egy marék cigarettáért kilométerekre vitette magát Dél felé.

Később leszállt a kocsiról. Gyalog folytatta a sétát a parton.

Sűrű magas bükkfák között furcsa vikendházat fedezett fel. — Olyan volt, mint egy mesterséges gölyatészék, vagy őskori cölöpépítmény. Cölöpök emeltek mamasra a fűrés házikót, amely elveszett a sűrű zöldelő lombok között. A lakója nagy madárbarát lehet s szereti, ha a madarak közvetlen szomszédságában fityűlnek be ablakán.

A lomblakot irdatlan hosszú létra kötötte össze a földdel. Még nagyobb volt azonban Gyuri meglepetése, amikor a létrán Buck Laryt látta lefelé ereszkedni, a Vikinghajó legrégibb lakóját.

— Hahó, Buck! — üdvözölje az óriást. — Hát magának idekünn is van tanyája? Fészeklakó lett?

Az óriás barátságosan röhögött: — Ez a fészek a barátom. Matt Charkowé. Őt jöttem ki meglátogatni. A barátom is artista. Kigyó ember. Bécsben volt mostanáig szerződésben. A jövő hónapban nálunk fog fellépni a cirkuszban Addig itt üdül.

Két újat dagadt szájaiba dugta és fütttyentett:

— Halló, Charkow! Halló!

A part felől egy rosszkedvű alak botorkált felejük. Horgászszerszámaival vállára vetve hozta. Nadrágszára térdig fölgűrve. — Meztőláb volt és kitűzött cipőjét kezében tartotta. Mostanáig horgászott a parton, rátelepedve a vízből kiemelkedő sziklakőre. De látszik nem sok eredménnyel. — Vagy pedig a parton hagyta a zsákmányt.

— Mi van veled, Buck? Miért öbögatsz? — nyivákolta vékony, kellemetlen hangon, mint valami öreg, beteg macska, amikor nyuzzak.

Hosszú, vékony lábszárával olyan volt, akár a gázlomadár. Sovány arca, meggyült orra, idétlenül leelőgő bő tokája a pelikánra emlékeztetett. De legijesztőbb a szeme. Ez a szem szürke volt, majdnem egészen fehér, mint a megölt madáré, amelynek kifordult szemfényje az égnak mered.

Ez volt Matt Charkow, a kigyóember.

A boxmatador bemutatatta őket egymásnak:

— A házigazdám! A Vikinghajó tulajdonosa.

— Örvendek — sziszegte a pelikánember, de meglátszott rajta, hogy dühöng magában, mert okatlanul megzavarták szórakozásában.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETESEK

Alkalmazást nyer férfi

Gépezst
keres sürgősen szívógázmotor mellé, cséplésre, gazdaság. Cím a kiadóban. 1851

Hízaláshoz
értő kanászt keresek, vidékre. Értekezni lehet: báró Waldbot borozó, püspöki palota. 1874

Alkalmazást keres férfi

Fiatal
magass fűszerkereskedőgépd állást keres, Simonffy uca 1. szám, vassátor, Vargánánál. 1895

Alkalmazást nyer nő

Kifutóleány
azonnalra felvételt kérek, Péterfia uca 29., étkezde. 1908

Prima
gépíró, kinek gépje van, alkalmi munkára adja le címét azonnal a kiadóba. „Gépíró” jellegére. 1234

Házvezetőnőt
keresek uradalomba, esinos, jömegjelenésűt, nyugdíjas előnyben. Jelentkezni: Nap uca 13. szám, jobb kereszt-épület. 1904

Kiszolgálóleányt
gyakorlattal, fűszerüzletben felveszek, Séry, Mikepéresi úti sorompónál. 1898

Háztartási alkalmazott

Kis gyermek
mellé leány meszranak azonnal felvételt. József kir. herceg uca 7. 1922

Bejárónő
délre felvételt. — OTI-bérlés, II. em. 9. 1917

Bejárónőt
felveszek, hosszú bizonyítvánnyal. Jelentkezés 12 órától. Kossuth uca 22., III. emelet 2. 1914

Bejáró
mindenes főzőnő felvételt, cukrászda, Kossuth uca 11. 1907

Ajánlat

Zománczott
tűzhelyek olcsón kaphatók Hatvan uca 70. Telefon: 12-48. szám. Ócska tűzhelyét becsérem. 843 7. 15.

Szandálok
és cipők legolcsóbb beszerzése Ökrös sajátke-szítményű raktárából. Jás u. 1. 122 6. 2.

Harisnyaszemfeszítést, villanygéppel, szakszerűen vállalok. Harisnyastop-polást, mindennemű kö-tőtárúkat javítását vállalom, Harisnyakötőde, Hatvan uca 17. 698 6. 12.

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónap-számra, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. 800 vv.

Szüies
életrézási vállalat, Varga uca 10. 981 6. 16

Varrógép, kerékpár, vétel, cseré-eladás, kölcsönzés, alkatrészek olcsón. Ávítások jótállással Eisenberger, Csapó uca 701. 1101 6. 29

Nyári
divatcipők nagy választékban minden színben. legolcsóbban Nagy Béia cipőüzletében szerzhethők be. Dégenfeld tér 11. Tiszapalota. 1184 7. 21

Cipőfestés, retikül, öv, bőrtárgyak átfestését villanygéppel festem. Nagy Károly. — Batthyány u. 10. 765 V. 14-től V. 14-ig

Megnyílt
vitéz Madarassy Tibor ceotgyára. Piac uca 87 Eladás: kicsinyben és nagyban. 1685 6. 30

Poloskairást, ciángázzal, lakások át-vizsgálását felelősség-gel vállalja Kiss ciángázó vállalat, Kigyó uca 5. szám. 1867 9. 2.

Kerékpárját
varrógépjét, teljesen rendbehozta Keszler, Széchenyi uca 1 szám. Új és használt kerékpárok javítására legolcsóbban. 1757 6. 30.

Ciánóztasson
bizalommal a „Csai” ciánózó vállalattal. Rákóczi uca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2.

Bútor

Kombináltsekreény
hármasszekrény, háló Wertheimkassza, antik-sekreény, ebédlő eladó, Dégenfeld-tér 6. 1265 6. 7

Modern
ebédlő, antik komót, s antik kanapé székek-kei, perzsaszőnyeg, — igazgatóné, törvény-szék. 1855

Autó, motor, kerékpár

KERÉKPÁR-
alkatrészek, kölcsönzés szakszerű javítás. Szalai műszerésznél, Hatvan uca 17. 1761 6. 30

Kerékpárját, varrógépjét felújítom, tökéletesen kijavítom, átszírozom. Új kerékpárokat, alkatrészeket raktáron tartok. Nagy István, Széchenyi uca 6. szám. 274 6. 15.

Eladó
egy kifogástalan állapotban levő Super Opel személyautó, 16 ezer kilométer futott. Ára: 3800 pengő. Péterfia u. 43. sz., telefon: 30-13. 1872

Eladó
jó állapotban levő használt bicikli. Homok u. 89. szám. 1922

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Világos, parkettes udvari helyiség, raktárnak, irodának, műhelynek azonnal kiadó. Piac uca 59. szám. 1794

Üzlethelyiség, Csapó uca 3. szám, átmenetileg kiadó. Dr Brück, Piac uca 77. 1884

Kiadó lakás egyszobás

Piac uca 71.
szám, szoba, konyhás lakás, 15-ére kiadó. 1842

Kiadó lakás kétszobás

Kettő szoba, hozzá egy kisebb szoba, konyha, kamara, pince, mosókonyha, fűskamrából álló újonnan festett tiszta lakás azonnalra, szép, virágos, tiszta fenyves udvarban, Hatvan uca 24. 1900

Ó L M O T

vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Mosott rongyot

vesz
lapunk nyomdája

Kiadó lakás háromszobás

4-3-1
szobás komfortos uca-i lakás kiadó. Hunyadi uca 17. 1841

Modern
3 szobás lakás, mellékkelhelyiségekkel kiadó. József kir. herceg uca 8. szám. 1901

Kiadó lakás nagyobb

Ötszobás
úr lakás kiadó. Piac u. 59. szám. 1793

Lakást keres

Keresek
2-3 szobás lakást, különálló nagy udvarban. „Hosszúszűrés” jellegére. 1723

Keresek
kétszobás, fürdőszobás lakást, közeli kert-ségben, villamoshoz közel. „Pontis fizető” jellegére a kiadóba. 1395 vv.

Elveszett

Péterfia 31.
szám, Maróthy Gy. uca 21. számig tartó útvonalon elveszett egy spanglis antilop cipőfele. A becsületes megtaláló: Maróthy Gy. u. 21. szám alatt jutalmat kap. 1909

Butorozott szoba

Kiadó
csinosan berendezett butorozott szoba, Piac uca 77. szám, II. em. 7. a. Megtekinthető 1. indennap délután kő-órától. 701 vv.

Különbejárattú
csinosan butorozott szoba, esetleg fürdőszoba használatra kiadó. Érdeklődés Pestl uca 2., közraktár. 1906

Ingóság eladás

Csiszolt
vastag tükrök eladók rámaival, Polgárnál, — Gambrius passage. 1866

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAK! AROMÁS, ZAMATOS KAVÉI

KIRÁLY ÜZLETÉBEN
AVEVO ELOTT PORKÓLIK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Üzletberendezés
modern galériával, csigalépcsővel, cukorka, vagy illatszertárnak is kiválóan alkalmas. — Piac uca 38. szám, házfelügyelőnél. 506 vv.

Vegyés

Ön pocskéklást
követ el, ha nem „Lil-kalit”-tal vasal. Kapható: Grünfeldnél, Hatvan uca 21., telefon: 29-82. szám. 1095 6. 21.

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akácából, hazaszállítva kapható. Vágó tűzfakereskedésben, Margittúrdónél. Telefon: 10-24. 1453 6. 27.

Eladó
esépbajtósíj, 22 méter hosszú, 14 centi m. széles, egész jó állapotban. Megtekinthető Sesztina vasútiútletében. 1761

Eladók
nemokfutó, húshordó stráfkocsi, Csapó uca 23. szám. 1920

Gazdasági termények

Kévék, leveles csutkát, töreket, szalmát veszek. Csapó uca 23. szám. 1919

Eladó házhely

Villatetek
egy 404, s egy 327 négy szögöles, a Lajos királyi téren, közművekkel, át-helyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni lehet: Lajos király-tér 7. szám alatt. 107 vv

Eladó ház

Kút uca 20.
számú ház eladó. 1905

Villa, háromszobás, összkomfortos, parkirozott, — gyümölcsösökkel és szőlővel beültetett 448 négy-szögöles telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. vagy földbirtokkal cserélendő. Értekezni: Lajos király-tér 7. sz. alatt. 107 vv

Vasútnak
kétlakásos szép ház, a fűtőház mellett, lakbér-letkötéssel eladó. Értekezni: Deák Ferenc uca 6., ügyvéd: Iroda, földszint. 1797

350 ccm.
és 250 ccm DKW új motorkerékpárok raktáron, 500 ccm jó állapotban levő Puch motorkerékpár, oldalkocsival, azonnal eladó. Megtekinthető: Szoboszláynál, Széchenyi uca 24. 1338

Kertkedvelőknek, egyetemi tanároknak
alkalmi vétel, közel a városhoz, egyetemhez, világos megállóhoz az István-malom háttárgott, az Andrassy út 28. szám alatti eszlaszép szőlő és kb. 5-6.00 drb termőfőből álló, nemcs gyümölcsös, kétszobás lakással melléképülettel, jövővíz kútja, Griási nagy homokbányával nagyon olcsó árért. egészben, vagy részben, azonnal eladó. Értekezni lehet Halász vendéglőben. (Margittúrdó mellett). 1452 6. 27.

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengőt jövedelmező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

56 pengőt
hoz havonta egy 133 □-öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A +

Három uccára nyíló
a Nap uca, Attila-tér Baross uca által határolt telken. A ház a Nap uca 22 szám alatt van. Az alapincézett épületben vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négy-szobás úrilakás, parkettes, fürdőszobás, víz, villany, gázvezetékekkel, virágos udvar, szőlő, gas, fák. Most hat százalékos kamatjövödelmet hajt. A ház most olcsón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23 +

Eladó föld

Termő
gyümölcsösök: 300 négy szögöl telek eladó. — Sesztina uca 4. szám. (kisállomás mellett). 822 6. 25.

Termő
gyümölcsösökkel 300 négy szögöl telek eladó. — Sesztina uca 4. szám, kisállomás mellett. 822 6. 18.

Eladó állatok

Eladó
11 család méh, pergetés előtt, 42-es nagybocnárt kaptárban. Eprekerti uca 11 B). 1911

Szerkesztésért felelős:
PALFI JÓZSEF

Kiadásért felelős:
IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a
TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY